SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 8 TERS.
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPRENTA, 2.298

ANY IX.-NUM. 2.825 | BARCELONA, DIMARS 3 DE DESEMBRE DE 1912 | UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS

DILLUNS 9 DE DESEMBRE Y DIES SEGÜENTS
GRAN EXPOSICIO
y venda d'articles pera
Taula y Regal

Extraordinaries ocasions en Batería de cuina, Vaixelles, Serveis de cristall, Jocs café y postres, Licorers, Coberts plata y metall blanc, Vinagreres, Trinxants, Centres, Melindreres, Plantes y flors d'adorno, Figures, Quadros, Llanties, Escribaníes, Rellotges fantasía, Torretes, Florers, Columnes, Perfumería, Articles de pell, Binocles pera teatre, Objectes pera escriptori, Manteleríes, etc., etc.
A preus considerablement reduits durant els dies d'exposició

SECCIO DE ROBA BLANCA (SEGON PIS)
Gran varietat en roba blanca, senyora y nens
Equips pera nuvia, compostos de 74 prendes, amb brodais y encaixos. . . . . per Pesseles 750

Les grans reformes angleses

El debat sobre'l "bill„ de separació de l'Iglesia y l'Estat a Gales.-Significació ensems lliberal y nacionalista de la reforma.

La setmana passada se discutí a la Cambra dels Comuns el «bill» elaborat pel govern anglés disposant la separació de l'Iglesia y l'Estat en el País de Gales. Pocs debats tan encesos y formidables hi haurá en els anals del parlamentarisme británic. Els conservadors han fet una oposició violenta al «bill», allargant hores y hores la seva discusió y provocant votacions nominals a cada moment. Ha triomfat, no obstant, el «bill», que ha comptat amb una majoría d'uns 75 vots.

Es aquest projecte una altra de les grans reformes lliberatrius del govern de Mr. Asquith. Té una significació alhora lliberal y nacionalista, constituint una manifestació més de les actuals corrents de la política mundial, nascudes de la gloriosa convergencia de dos altíssims principis: el de la llibertat dels homes y el de la llibertat dels pobles, principis que van fonentse en una superior unitat de civilització y de justicia.

***

L'Iglesia anglicana es la oficial en la Gran Bretanya. El seu culte y la seva clerecía están subvencionats per l'Estat.

Però en el País de Gales els anglicans no són més que una minoría. Els galesos, en llur majoría, són no-conformistes. Essent així, resulta una injusticia greu que se'ls obligui a contribuir a les despeses d'un culte que no professen, mentres han de sufragar amb els llurs cabals particulars el culte propi. Ja feia temps que els galesos demanaven la separació de l'Iglesia y de l'Estat a Gales. Y el govern lliberal anglés,—degut principalment a l'influencia de Mr. Lloyd George, galés y no-conformista—ha tingut la bella gosadia de presentar el projecte de «disestablishment» (separació), malgrat la fanática campanya que contra'l mateix han emprés els conservadors británics y la clerecía anglicana.

Mes totes les forses de reacció coaligades contra'l «bill» que proclama l'igualtat religiosa a Gales han estat vensudes en la Cambra dels Comuns per una altra noble coalició, formada pels lliberals, els nacionalistes irlandesos y els obrers del Partit del Treball.

***

No menys visible que l'aspecte lliberal de la reforma es el seu aspecte nacionalista. Tota la prempsa y tots els polítics anglesos consideren el triomf del «bill» com un assenyalat triomf del nacionalisme galès.

Y es que l'Iglesia anglicana ha cooperat históricament en el Regne Unit a la tasca d'opressió y de desnacionalització. Igual a Irlanda que a Gales, l'imposició de la religió anglicana era una marca de la dominació anglesa. Y així l'Iglesia oficial ha estat sempre un factor antinacionalista. «La clerecía oficial anglicana—escriu el redactor parlamentari del «Daily News & Leader»—ha entaulat una forta lluita contra'l sentiment nacional galés, l'intensitat del qual no es degudament apreciada pels lliberals anglesos.» Després el mateix diari publica un editorial titulat «The right of a nation» (El dret d'una nació) en el qual se defensa'l dret del País de Gales a arranjar segons son voler els seus afers interiors y se diuen les belles paraules que a continuació traduim:

«Els únics ciutadans a qui afecta capitalment y radicalment l'existencia o no existencia d'una Iglesia oficial a Gales són els galesos, y els llurs vots han de decidir sobre aquesta materia... Gales es una nació y té'l dret de determinar les bases essencials de la seva civilització y de la seva vida social.»

Els campions de la reforma són els ministres Mr. Lloyd George y Mr. Mac Kenna. El primer se mostra una vegada més com un lliberal perfecte, com un defensor del triple principi de la llibertat individual, de la llibertat nacional y la transformació del régim social. Sostenint el «bill» de la separació de l'Iglesia y l'Estat a Gales, Lloyd George se revela el mateix patriota que parla en el seu país en la llengua gaèlica y que a l'assistir als actes públics que's celebren a Gales, inicía, el cap descobert, el cant de l'himne nacional galès:

Terra dels nostres pares...

A. ROVIRA Y VIRGILI

Teatre Espanyol
Veillades d'Esquerra Catalana

Demà dimecres, quarta de la segona serie
Primer: El drama en tres actes de D. Angel Guimerà
Mossen Janot
Según: El sainet en un acte de costums barcelonines den Vilanova
Qui... compra maduixes
NOTA: Pera aquesta funció se despatxen «vales» a preu reduit en el C. N. R. del carrer de Pelai

L'Assamblea de l'U. F. N. R.

Pera facilitar les tasques de l'Assamblea general de l'U. F. N. R. que ha de comensar el 21 de desembre, sé ha saber als assambleistes que fins el 15 d'aquell mes, se rebrán les proposicions que's vulguin presentar a la mateixa, en els domicilis dels secretaris del Consell general, senyors Layret y Bastardas.

Encara que també podrán presentarse proposicions durant les sessions, se prega que les que's puguin se fassin arribar al Consell abans de comensar l'Assamblea.

ECOS

LA LLIBRERIA E. Flammarion, de París acaba d'editar l'obra «Napoleón». En ella se pot llegir la primera obra literaria de l'emperador dels francesos. Es una faula composta als tretze anys. Y mireu, surt un gos que's diu César, un conill anomenat Joanot y un cassador. El gos li diu al pobre conill que jau als seus peus: «Rendeixte! Jo soc en César. El meu nom omple la terra, y te tinc de devorar.» El conill se atreveix a preguntar: «Escolta César. Si fujo, me mataràs, veritat? Y si m'estic quiet, també, oi? Doncs, ja veuràs, guillaré!» Y el conill, escapa d'entre les potes del César furient y orgullós, que al veure córrer al pressoner, arrenca darrera d'ell. Un cassador, veu'l conill y dispara, peró la bala en lloc de matar al conill, mata'l gos, al César.

Molt bé! molt bé, difunt senyor César II. D'haver prosseguit aplicantvos als afers literaris, potser, potser, haurien arribat a la categoría dels nostres Coca y Moraguetes o den Sinesi Delgado.

—o—

QUE L'AMOUR soit béni, je peux pleurer encore.»

Quí li tenía de dir a la hetaire del plorer Musset, que amb el temps diriem aquests versos al veurens infeccionats per una tifoidea?

Doncs sí. El Dr. Lindhal de Copenhague ha descobert que les Llágrimes son microbicides. Son una matzina sense remei pels baccilus; empró, deuen emplearse fresques y en estat natiu. Conservades y fredes, aduc rescalfades, no serveixen.

Quan la senyora s'ens queixi li plorarem al front y si no li passa es que fa comedia.

Es a dir no sabém cóm deuen anar les llágrimes de cocodrilo. Potser no curen.

—o—

STEPHANE LAUZANNE, periodista qui té la fortuna o la malhauransa de fer informació a Turquía, ha donat un interessant article descrivint la censura turca.

Aquesta censura es doble: un censor militar pera les noves militars y un de civil pera les noves polítiques. El primer era un armeni, format en la bona literatura, amb una decidida preferencia per les perifrasis y una invencible repugnancia envers les crues descripcions. Un día'l repórter francés escrivía que l'embaixador d'Austria «havía occit un infelis cardíac» fentlo embarcar precipitadament en una hora de pánic; el censor feu un gest de disgust:—«Occit» es una paraula massa forta—li digué dolsament. No podrien substituirlo per «ha fet morir»?...

El censor militar era un capitá turc sense més llei que la consigna. La presa de Salónica no confirmada oficialment no era certa.

Si'l repórter insistía, tenía sempre la mateixa resposta: «Deixeulo, doncs, això no interessa als nostres diaris.»

Y a l'inversa del seu colega civil aquest censor sentía una gran admiració per les paraules enérgiques. Un día'l periodista doná amb savies perifrasis les falses noves llensades per una fulla alemanya, el capitá censor li digué:

—Per qué empleien semblants suavitats de dicció? Digueu, simplement que això es una porcada!...

A estones aquesta censura ha arribat a gestes radicalíssims. D'un telegrama de setcentes vint paraules el censor en feu una lacónica nota de cinc mots. D'un sol cop de corta-plumes havía mutilat tot el centre y el texte quedá reduit a la frase inicial y la darrera: deía exactament això:

«Batalla recomensada... batalla continúa.»

Peró, es lo que deía una d'aquestes excelents persones, excusantse:

—Qué voleu, estimat senyor, es ben difícil complaure quant un hom se troba vers sut!...

GRAN TEATRE DEL LICEO

Traviatta

Aquesta es la quarta obra de Verdi, que'n la temporada d'enguany ens ha donat la nova empresa d'aquest teatre.

El crític que sent respecte y veneració pel mestre Verdi de l'«Otello», de l'«Aida» y del «Falstaff», acabaría per pérdrel, davant d'«Un ballo in Maschera», d'un «Rigoletto», d'una «Traviata» y d'altres coses per l'istil, que a paciencia del públic, van destrenantse en el nostre Liceu.

Y sort encara que en obres d'aquestes, hi prenen part artistes de valua; ahir era en Wiglione Borghese, que vivía en «Rigoletto», avui ha sigut el senyor Stracciari, que ha fet una portentosa creació del personatge an ell encarregat, y que ha sentit ovacions sorolloses per lo notable del seu treball.

El senyor Stracciari durant tota l'obra estigué al mateix nivell; sentía'l personatge d'una ajustadíssima manera.

La senyora Agostinelli, en Violeta molt bé, especialment en el duo del segón acte. Llástima que estigués una mica ronca!

El senyor Ciaroff, un «Armando» just. Se feu aplaudir en diferentes ocasions.

Els demés bé.

Un aplaudiment a l'empresa per lo ben presentat de l'obra. Tots els personatges anaven vestits d'época, fent un bonic conjunt.

Del mal, el menys.

A. P. S.

FILLS DE F. MAS SARDA
RAMBLA DEL CENTRE 20. - BARCELONA
Negociém el cupó Amortissable cinc per cent venciment 15 Novembre. Paguem el cupó número 18 de les Accions Foment d'Obres y Construccions.

Notes y comentaris

Les Mancomunitats

Amb reefrencia a les modificacions introduides en el projecte de llei sobre Mancomunitats per la comissió del Senat, el senyor Prat de la Riba va fer les següents manifestacions, que reproduim d'un confrare d'anit:

«No conozco todavía del texto modificado más que lo que sobre el particular dice la prensa. Esperaba para conocerlo a que llegara el señor Abadal, pero creo que ha debido retrasar su regreso, pues hoy precisamente he recibido carta suya y nada me dice en ella de su vuelta ni del asunto de las mancomunidades.

De todas suertes, por los informes particulares que de las modificaciones tengo, en nada afectan éstas a la esencia del proyecto. La modificación más importante refiérese a la población que haya de ser la capital de la mancomunidad y sobre este particular la comisión del Senado ha dictaminado precisamente de acuerdo con la que las Diputaciones catalanas resolvieron; esto es, que sean las Diputaciones y no el Gobierno las que fijen su capitalidad.

Este extremo podrá interesar al señor Montero Ríos, pues según lo que se murmura, tal vez represente la modificación la fórmula de transacción para que el presidente del Senado ceda en su enemiga al proyecto. Siendo las Diputaciones las que elijan su capitalidad, se evita el que, como deseaba el señor Canalejas, fuera la capital de cada mancomunidad la población más populosa de entre las que la integren y como consecuencia que no sea, por ejemplo, Coruña la capital de la mancomunidad gallega, que es precisamente lo que tal vez no convenga a los intereses políticos del señor Montero Ríos.

La otra modificación que parece se introduce se refiere a la incompatibilidad de los diputados que forman las comisiones provinciales para intervenir en las tareas de la mancomunidad, y sobre este extremo tampoco tenemos nada que oponer, aunque reconocemos que, si bien es cierto que en el fondo de la cuestión hay algo de razón, podría haberse prescindido de esta incompatibilidad fácilmente.

No es posible que, de momento, adelantemos prejuicios sobre la suerte que el proyecto podrá correr, pues todo depende de la marcha de la política general. Si el conde de Romanones continúa en el poder, el proyecto se pondrá a discusión en el Senado tan pronto queden aprobados los presupuestos y el tratado con Francia; pero si hay entonces cambio en la dirección de la cosa pública, quién sabe lo que ocurrirá con nuestro proyecto, pues son harto conocidas las pocas simpatías que por él sienten los señores Moret y Maura.»

Un amic nostre ha rebut una carta del senyor Romanones en la qual aquest li afirma que está disposat a defensar amb tota fermesa les Mancomunitats y a ferles aprovar al Senat.

La policía y nosaltres

Ahir, al matí, com anunciàrem, dos redactors d'aquest diari varen acudir a la quefatura de policía pera declarar davant del secretari general de la mateixa don Ignasi Martínez de Campos, tot lo que presenciaren a la sortida del grandiós miting nacionalista de la Sala Imperi.

Els nostres companys ratificaren «in totum» les acusacions d'EL POBLE CATALA contra la policía, insistint en afirmar que les càrregues de la mateixa foren brutals, com mai s'havien vist a Barcelona, que no tingué en compte res, ni que a les Rambles hi havien pacífics tranzeunts y criatures, que foren atropellats bàrbarament y que, ademés, els agents de l'orde (?) insultaren a tothom grollerament, amb llenguatge tavernari y de bordell.

Avui al matí altres redactors d'EL POBLE aniran a la quefatura de policía pera sostenir amb idèntica fermesa tot lo que amb referencia en aquest assumpte ha dit el nostre diari.

El róssec del miting reformista de Reus

A l'Audiencia de Tarragona ha tingut lloc el judici per jurats contra Ricard Cubells, de Reus, que, com recordaran els nostres lectors, a la sortida del miting que en Melquiades Alvarez celebrà en aquella ciutat, ya agredir a trets a un grupu de radicals, dels quals un va morir y altres dos varen rebre ferides.

Aquest judici havía despertat extraordinaria espectació, per les circumstancies en que'ls fets que l'han motivat varen desenrotllarse com per haverse encarregat de la defensa del processat el propi quefe del partit reformista senyor Alvarez.

El jurat va emetre veredicte d'inculpabilitat.

El fiscal va demanar la revisió de la causa per nou jurat, a lo qual va accedir el tribunal de dret.

La nova vista de la causa se celebrarà dintre un mes aproximadament.

Varies

Abans d'ahir en Lerroux se reuní a la «Casa del Pueblo» amb els seus regidors pera canviar impressions sobre'ls pressupostos municipals recentment aprovats.

—Diumenge a la tarde se celebrà un miting a Esparraguera pera inaugurar la bandera de la Joventut lerrouxista de l'esmentada població. Hi varen pendre part, entre altres oradors, els senyors De No, Babra y Bertràn.

—Avui, a les deu de la nit, se reuniran a l'Ateneu Sindicalista, Ponent, 24, segon, els delegats de les societats adherides a la campanya pro doctor Queraltó.

—Ha arribat de Madrid el diputat a Corts pel Vendrell nostre estimadíssim amic Jaume Carner.

També n'ha arribat el senyor Miró y Trepat.

—Abans d'ahir se verificà a Sant Sadurní de Noia l'anunciat miting conjuncionista.

Hi prengueren part els senyors Zulueta, Micó, Companys y Rocamora.

—A la reunió tinguda ahir a l'Ateneu Integral d'U. F. N. R. del Districte V pels senyors elegits per la comissió del districte, se repartiren els cárregs de la següent manera:

President, R. Costal Tarridas; vispresident, Joan Montagut; tresorer, Lluis Torres; secretari, Rafel Folch; vocals, Joan García, Pau Ferrer, A. Costal Tarridas.

Acordà reunirse cada quinze dies y treballar de ferm pels ideals de nostre partit d'U. F. N. R.

—La Joventut d'U. F. N. R. del districte II convoca als socis a l'assamblea general reglamentaria, avui, dimars, a les dèu en punt de la vetlla, tractantse la següent orde del día: Lectura de l'acta anterior; aprovació dels estats de comptes; elecció de nova Junta y proposicions.

Se prega encerescudament als inscrits la més puntual assistencia.

A l'Ateneu Enciclopédic Popular

En aquesta entitat cultural ha inaugurat recentment la serie de conferencies mèdiques el doctor Bonaventura Clotet. La concorrencia fou nombrosa y escullida, y subratllà els paragrafs sobressurtints de la conferencia amb grans aplaudiments.

El tema, objecte de la disertació, era «Origen de les ciencies y en especial de la Medecina». Amb estil clar, brodat d'imatges brillants, agraí l'invitació de l'Ateneu, entrant de ple en el desenrotllo del tema.

Explica l'origen de les ciencies positives, segons Comte; fixantse primer en les Matemàtiques perquè tracten lo més general de l'Univers, número y extensió, que són la traducció del temps y espai; passa després a l'Astronomía que no representa altra cosa que l'irradiació als altres astres dels conceptes anteriors observats en nostre planeta; segueix amb la Física en la qual ja hi entra l'experimentació, en lloc de les ciencies anteriors que són de pura observació; avensa amb la Química en la qual intervé l'experimentació y la classificació, fixantse en la figura de Lavoisier que al fer náixer la Química era el promotor de la Biología y de tot l'avens en totes les branques positives durant tot el sigle XIX y actual ;analitza aquesta ciencia remarcant el caràcter experimental que ha tingut en sa segona etapa, y acaba amb la Sociología com a generalització de la Biología.

Analitza les tres fasses per les quals ha passat la Biología: «teològica», per la qual les divinitats tutelars obren concedint la salut o enviant la malaltía; «metafísica», en la que'ls principis vivificadors són forses diferentes del cos humà, si bé integrades en ell, com són la «forsa vital», l'«arqueig», etc., y la «positiva» o actual, que explica tots els fenòmens vitals sols per causes físic-químiques, entronitzant al materialisme com a mètode, si bé no hi prejudica res com a sistema.

Detalla les dugues fasses d'observació y d'experimentació perquè ha passat la Medecina. Per la primera els malalts són curats, exposats en la vía pública o en el pòrtic dels temples, pera que tothom informi de lo que sàpigui o hagi vist en un cas semblant; y s'observa y analitza el cos humà d'una manera immodificable; Pitàgores es la pedra angular, y arriba fins a l'últim ters del sigle XVIII. Per la segona, creada amb en Lavoisier, y comptant amb la base de l'anterior, s'estudia el funcionament y la vida de la molècula viventa.

Concreta la segona meitat de la conferencia amb l'estudi de la filosofía pitagòrica, detallant els dos principis que'n són l'essencia: l'algoritme y la dieta vegetariana. Pel primer se constitueix l'Univers desde la Divinitat fins als últims fenòmens conforme als números senassos, que més tard fou acceptat pel Dant en ses relacions amb la Beatriu, y especialment en el número més august, el 3, que té principi, mitg y fi. Y per la segona institueix un règim alimentici desintoxicant, lleuger y de gran ubicuitat, que ha sigut acceptat per sabis de totes les escoles tan antigues com modernes.

El conferenciant rebè moltes felicitacions pel seu admirable treball.

El divendres donarà la segona conferencia el doctor Coroleu.

Conferencia den Casals al "Centro de Cultura„ de Sans

Dissabte passat el nostre company Pere Casals donà la conferencia que oportunament anunciàrem, discorrent sobre'l tema «Les Arts plàstiques y el poble».

La lectura de la conferencia fou escoltada amb una profonda atenció per la nombrosa concorrencia que assistí a l'acte, essent el nostre company felicitat pels oients.

Publiquem a continuació uns fragments de la conferencia:

L'art y el poble! Mireu: desde'ls temps protohistòrics que comensà per la construcció instintiva, inintelligent, d'albergs rústecs, arrimant y apilant pedres sobre pedres, cobrintles amb troncs d'arbres, y va modelar, barroerament, de l'única manera que podía ferho, tasses y vasos de fanc, fins al día d'avui que eleva palaus soperbs y alats, el poble y l'art són una mateixa cosa.

No hi ha dubte que pera que l'art «sía» cal l'alè genial d'un home «creador» y «director»; però sense la voluntat y el bras de l'«home executiu», l'obra artística no sería. Y aquest bras executiu es el poble. A l'Egipte dels Faraons, a l'Asia dels temples de l'Elefanta y Allora, ont els monuments y els temples tenen o tenien l'immensitat de les montanyes, ja mai aquests s'haurien aixecat sense l'esfors y el bras del poble. A la Grecia, la gran mare de les arts plàstiques, mai havien arribat a tal grau de sublimitat les arts, com en els regnats de la democracia, quan Atenes era, baix Pericles, la ciutat més lliure del món antic. Es veritat que hi havía el genial Fidies; però també es veritat que l'immortal artista tingué al seu entorn multitut d'artistes y una democracia que'ls ajudà a bastir en Atenes l'empori de l'art.

Més tard Roma, omplint els seus dominis de monuments; després Bisanci, després les arts romàniques, el gòtic amb ses catedrals grandioses, el renaixement amb sos palaus daurats, tot mostra, vivent, l'emprempta de la mà del poble executor, del poble artista, de multitut de multituts que a l'aixecar els grans monuments han posat segurament tots els afanys, tots els dolors, tota la seva ànima en les pedres que esculpien y cisellaven. Quants artistes ignorats y anònims, no ha donat el poble! Quanta inteligencia esmersada pera la gloria d'uns quants!

El poble, doncs, ha d'estimarlo l'art, ha d'esser cosa seva, avui més que mai. El poble ha d'esser artista ja que de cada día es major la seva cultura. No desprecieu l'art: per ell coneixereu l'historia; ell us donarà el goig de saber fruir la bellesa; coneixentlo se tremparan les vostres energies. Avui que'ls artistes van al poble el poble ha d'anar als artistes.

Perquè l'art també es revolució, com ho es la ciencia y ho es tot el saber. L'art es un ideal de bellesa, però es també un ideal de forsa y de poder. Veu les coses tal com són, però també les idealitza. Plató, amb els seus diàlegs, Rodin amb els seus minaires, són idealistes, l'un del pensament, l'altre del fet.

L'art es, doncs, revolució, com ho són les ciencies y les idees. Però l'art, ademés, es bellesa.

Al poble li es tan necessari el coneixement de l'art com les més ventatjoses reformes socials.

Mentres tant que subsisteixi l'actual estat de coses, mentres la societat no s'assenti sobre bases d'una major justicia social, el poble ha de treballar constantment per la seva cultura que li aplanarà els camins de les conquestes futures. Y, el coneixement de l'art presuposa un més alt grau de cultura, una arma més de deslliurament.

Però no es solament desde aquest punt de vista que'l poble ha de conèixer les belleses de l'art. Nosaltres el volem davant de les obres immortals del cisell y de la paleta, fruint el goig y la beutat, delitantse en la contemplació de les línies del cos humà, ritme palpitant en la pedra y en la carn; nosaltres volem que sàpiga veure totes les belleses de l'art, que són per reflexe y idealització les belleses de la naturalesa. Comprenent l'art, compendrem més la naturalesa, veurem aspectes y hermosors que no hauriem vist abans y la vida se'ns farà, alhora que menys ingrata, més forta.

Y ara, amics, parlem d'arts plàstiques, veiem de donarnos una idea de lo que són — lo que ben segur alguns ja sabeu — lo que representen, les seves belleses y la seva historia.

. . . . . .

Heu vist, doncs, amics, com l'home, cercant sempre la perfecció, sempre amant de les coses belles, evoluciona constantment y artísticament en tant se mou en camps de llibertat y lliure estudi y exposició.

Cada poble ha tingut l'art que la seva civilització li dictava.

Així podem veure, d'Egipte, les macisses y pesantes construccions que són la nota del poder aixafador dels reis y de la religió, d'una religió plena de misteris espaventables.

Lo mateix succeeix a Persia, a l'Assiria, a la Caldea, a l'India. El poder absolut dels monarques y els terrors a la mort y el fanatisme religiós ho avassallaven tot, y l'art se mou en un cercle reduit, no pot sortir d'aquells límits.

Però venen els temps gloriosos de Grecia y Roma: la llibertat y l'estudi deixen ample camp als homes pera que tot el poder sobirà de l'inteligencia se manifesti, y allavors, l'art pren una tan alta volada que avui encara ens humiliem davant les belles creacions d'aquelles edats pretèrites.

Repareu després. Amb el triomf del cristianisme l'esperit de lliure examen queda encadenat. El misticisme ofega el vex espiritualisme y l'art sofreix una decadencia desconortadora, que agrava encara més l'invasió dels barbres.

L'art se fa monacal, no surt del clos dels monastirs y abadies.

Ja no es l'art helènic y romà que alegra y embelleix la vida y pot admirar el poble a plena llum y a ple aire. L'ascetisme y els terrors de la religió l'han mort pera el poble.

Però mentres els sigles avensen y venen els nous temps de llibertats municipals y ciutadanes, l'art torna altra vegada a conquerir el seu lloc.

Pera acabar, amics. Es molt conegut allò que diu que no tan sols de pà viu l'home. La vida ha de tenir les seves compensacions y els oblits reconfortants dels jorns inquietants de lluita.

Viure pera l'art alguns moments, ens farà més cultes y més dignes. Viure pera l'art, que es lo bell, ennobleix y ens fa descobrir nous horitzons y noves hermosures.

Ben cert que si després de compenetrarvos amb les coses d'art, esabeu mirar, més hermoses us semblaran les coses de la naturalesa, mare de tots. Su-

breu descobrir noves belleses en l'hora matinal, en el mitgdía, en l'hora sens parell del capvespre. Descobrirem en l'arbre que s'aixeca en el cim d'una montanya, retallat en el blau del cel, una visió que mai havieu vist. Veureu en un acoblament de penyes, en una salsareda, en una corrent d'aigua, en un bosc, en els núvols blancs y grisos y daurats que devegades cavalquen damunt del cap, en cent coses més, la grandiositat y armonía, veureu, en una paraula, la «bellesa».

Y admirant aquesta en tota la seva gamma infinita, fareu la vida més plaenta y assolireu veritables hores de goig.

Cerqueula, doncs, la bellesa, en l'art de la pintura, de l'esculputura, de l'arquitectura, en el teatre, en la literatura, cerqueula ,pera dirho tot, en la naturalesa y devindreu superiors y bons.

Del Govern civil

Descans dominical

Diumenge darrer la policía feu 144 denuncies per infracció al descans dominical. La guarda municipal, 196 pel seu compte. Es dir, total, 340 denuncies, unes quantes més que l'anterior diumenge.

De la reforma

S'ha notificat als propietaris de les cases número 16 de la Riera de Sant Joan, 48 y 50 del carrer Condal, y 1, 45 y 46 respectivament, de la Relació de les necessaries pera l'execució de la Secció tercera de la Reforma interior d'aquesta ciutat, pera que en el terme de vuit díes a comptar de la notificació, pera que compareixin davant l'Arcaldía de Barcelona per sí o per apoderat en forma legal, pera fer el nomenament del pèrit que ha de representarlos en la medició y presa de datos de les esmentades finques.

Apercibintlos que, de no reunir el pèrit que designin les condicions exigides pels articles 21 de la Llei d'Expropiació forsosa y 32 del seu Reglament, o si no fessin la designació en el terme senyalat, s'entendrá que's conforma amb el pèrit que representa a l'Administració.

Lo qual se fa públic pera'ls efectes consegüents.

Els cines y la previa censura

La policía ha comensat a complir amb tot rigorisme les disposicions donades darrerament pel senyor Sánchez Anido per lo que toca a la venda de localitats en els locals d'espectacles y principalment en els cines.

En alguns d'aquests ont hi havien alguns espectadors a peu dret, la policía va ferlos sortir, obligant a la empresa a tornar l'import de les entrades.

Un reporter digué que alguns empresaris de cines se queixaven de la previa censura de les películes, a lo que contestá'l governador:

—Doncs s'exercirá amb tot rigorisme y si creuen que'ls perjudica que's queixin al Govern.

El joc y la pornografía

Ahir abans de sortir del despaig del governador, els periodistes que hi fan informació, han pogut escoltar de llabis del senyor Sánchez Anido, unes categóriques manifestacions que bé mereixen consignarse.

He donat—ha dit el senyor Sánchez Anido—ordes severes pera que's denuncíin els locals aont se juga, a l'objecte d'aplicar, a qui correspongui, tots els cástics que senyali la llei.

Es aquesta una cosa que'm mereix un interés tan especial, que jo mateix vull cuidar de la seva inspecció a qual efecte he demanat que se m'enviessin cada dia per part de totes les delegacions notes completes de lo que succeeixi referent an aquest punt.

Ademés—ha continuat dient el governador—he donat també ordes en igual sentit perque se'm denuncíin cada dia els actes immorals que's cometin pera acabar d'una vegada amb els abusos que puguin realitzar la gent de vida airada.

Sanitat

El senyor Sánchez atenentse a la denuncia feta per EL POBLE CATALA, ha donat les ordes necessaries pera que sigui feta una visita d'inspecció a la veina Badalona, pera que la Junta Provincial de Sanitat vegi fins a quin punt son justificades les alarmes dels badalonins.

—El governador ha circulat ordes a les Companyies consignataries de vapors valencians que procurin complir amb tots els requisits de la llei sanitaria.

—També ha pregat als centres médics que fassin quant en la seva mà estigui pera que'ls seus associats donguin l'exemple pera la vacunació y revacunació.

—A la policía, guarda civil y personal del G. C., se li ha comunicat igualment aquestes ordes.

Sobre una denuncia

El governador civil ha ordenat al quefe de policía que inquireixi la certesa de la noticia portada per alguns periódics de que un agent de vigilancia atropellà a una senyora, per aplicar el conseguënt correctiu si resulta veritat.

Vaga acabada

Ha quedat solucionada la vaga dels teixidors de la casa Solé y Solá de Badalona.

Visita

Ha estat a visitar al senyor Sánchez Anido, el president de la Diputació don Enric Prat de la Riva, acompanyat del diputat provincial don Narcís Verdaguer y Callís.

De l'Ajuntament

En Rosès, conferenciant

El President de la Comissió d'Hisenda, don Gaspar Rosés y Arús, donará'l propvinent divendres, día 6, a les deu del vespre, a la Lliga Regionalista una conferencia sobre'l tema: «Els pressupostos municipals de Barcelona pera 1913.»

Cases pera obrers

S'ha reunit la ponencia de cases pera Obrers, encarregants als facultatius projectes y plànols de cases de banys, y rentadors. Se tornará a reunir.

Pels morts en campanya

La secretaría de la Junta de l'Associacio de senyores pera socórrer als ferits y a les families de morts a Melilla, s'ha dirigit a l'arcalde pregantli que per medi dels arcaldes de barri fassi dir a les families de Ildefons Fernández y Joan Buxeda Biarnés, que solicitin el socors al qual tenen dret.

Obres públiques

Se reuniren el president de la comissió de Foment, amb el quefe de Negociat, pera determenar la distribució del pressupost extraordinari en quant a obres públiques.

Se procedeix a l'acabament de l'Aqueducte de Moncada, a la perllongació de la Diagonal fins Esplugues, a l'acabament del viaducte de Vallcarca, a la sustitució d'urinaris, y a l'acabament del gran emissari del carrer de l'Industria y de l'Escola de Sords-Muts.

Els pous de Moncada

Davant la Sala primera de lo Civil d'aquesta Audiencia se vegé ahir una qüestió tan interessant pera la ciutat de Barcelona, com l'apelació de la sentencia dictada pel Jutjat de Sabadell en juny de l'any últim, condempnant a l'Ajuntament a petició de la Comunitat de regants de Santa Coloma de Gramanet, Sant Adriá de Besós y Badalona, a no poder utilitzar l'aigua dels pous de Moncada y a l'arrencament de les máquines elevatories y a indemnitzar dels danys y perjudicis causats, pel funcionament y extracció de aigües dels mateixos, desde juliol de 1879 fins a la fetxa.

En nom de l'Ajuntament, informá, impugnant la sentencia de l'inferior, l'advocat don Joan Moles.

A última hora comensá el seu informe en nom dels demandants l'advocat don Ramón de Segarra, quedant en l'us de la paraula pera avui.

Notes de Sport

Foot-ball

Amb motiu de la festa major de Sant Andreu, l'«Avens» organitzà el diumenge passat dos interessants partits que foren presenciats per nombrós públic.

Al matí jugaren el segon del dit «Avens» contra una selecció del «New-Catalonia», quedant vencedors aquests darrers per 3 «goals» contra 2.

A la tarde se celebrà l'anunciat partit entre'l segon del «Barcelona» y el primer de l'«Avens».

A les ordes den Llach s'alinien els equips de la següent forma:

«Barcelona». — Tarré, Artells, Guzman, Castells, Ponsà, Zanny, Vela, Oller, Lino. Martínez, Espelta.

«Avens». — Rabaqué, Serranies, Marcos, Pouguet, Mestres, Vergès, Giménez, Miró, Cabrellas, Roma, Julies.

El «Barcelona» que jugà a favor de la pendent, domina durant una bona estona, donant lloc a que'ls defenses y porter de l'«Avens» se distingeixin molt.

D'una magnífica arrancada, en Roma marca el primer tanto de la tarde, essent amb tal motiu ovacionat.

Al cap de poc en Martínez entra un «goal», fent així l'empat.

La segona part fou hermosíssima, presenciantse magnífiques jugades d'ambdugues parts, distingintse molt els mitjos de l'«Avens».

Finalment en Miró, aprofitant una passa den Roma, entra el segon tanto, lo que dona la victoria an els de Sant Andreu.

Tots els «equipiers» foren molt justificadament aplaudits.

—El «F. C. Badalona», en reunió tinguda el passat diumenge, acordá donarse de baixa de la Federació.

Lawn-tennis

La secció de «Lawn-tennis» del «F. C. Barcelona» organitza un concurs entre'ls seus socis, que compendrà tres proves: individuals cavallers, parelles cavallers y parelles misetes.

Les eliminatories comensaran a jugarse el día 15 de desembre, al matí.

Pera detalls y inscripcions dirigirse a M. Comamala, Clarís, 96, de nou a dotze y de tres a sis.

El plas d'inscripció acaba el día 9 de l'actual, a les sis de la tarde.

Botlletí del Treball

Els serradors mecanics

Diumenge se celebrà'l míting anunciat pels serradors mecánics, pera protestar contra les Companyíes de Segurs.

Parláren els companys Curto, Alted, Clarió, Canut, Vaqué, Vargas y Vives. Resumí el company Angril y després s'acordaren les conclusions següents:

Primera. Dirigirse al governador protestant de la conducta seguida per les Companyíes de segurs d'accidents del treball.

Segona. Anunciar a la mateixa autoritat que en lo succesiu se prescindirá de les Companyíes.

Tercera. Dirigirse als Poders públics demanant la rectificació en sentit més equitatiu de la Llei d'Accidents del Treball.

Els constructors de calsat

A l'Ateneu Sindicalista se reuniren en míting els constructors de calsat. Presidí'l company Roca y parlaren Guillot, Verdú, Bordoy, Sánchez y Comaposada.

El company Roca, resumí pronunciant un enérgic parlament, recomanant als obrers que ingressin a la Societat.

Després, entre gran entusiasme, s'aprovaren les conclusions que segueixen:

Primera. Fer efectiva la jornada de vuit hores y elevació de jornals.

Segona. Abolició del treball a preufet, devent treballar tots els operaris dintre del taller o fàbrica, essent les eines proporcionades pels patrons.

Tercera. Exigir locals amplis y que reuneixin condicions higiéniques.

Els llautoners lamparers

En el local de l'Associació dels «Coros de Clavé» y presidint el company F. Vallés, celebraren diumenge els obrers d'aquest ram un concorregudíssim míting. L'objecte d'aquest era l'aclarir y donar explicació del conflicte que'ls lamparers tenen amb la casa Abellanet.

El president obrí l'acte explicant la seva finalitat, fent historia de lo que induí a declararse en vaga als obrers que la casa esmentada té a Barcelona y Manresa, dient que la conducta d'aquest patró ha dut molts conflictes.

Afegeix que a l'acte assisteixen tres delegats de Manresa y una nombrosa representació de cerrallers d'obres, als quals també afecta quelcom la vaga Abellanet.

Feren després ús de la paraula'ls companys Santamaría, Amorós, de la comissió de vaga, Nadal, Negre, Gisbert, Caselles dels constructors mecánics, Fargas, Cruells, vaguista de Manresa, Rueda y Rius.

Resumeix el company president recomanant l'unió de tots, puig així se logrará un triomf colossal. Y acabá amb un Visca la vaga! que fou contestat per la nombrosa concorrencia que omplía'l local.

Lo del descans dominical

Una nombrosa comissió composta de representants del Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria, Associació de la Dependencia Mercantil, Unió Professional de Dependents y Empleats de Comers y «Unió Ultramarina» de dependents de queviures y similars, visitá ans d'anit al governador civil pera parlarli novament de la qüestió del descans dominical a Barcelona.

Exposaren els comissionats al senyor Sanchez Anido, l'excitació existent entre la dependencia comercial barcelonina pel notori incumpliment general de la llei del descans y sobre tot per continuar encara vigents uns pactes convinguts entre unes simulades entitats de dependents y altres patrons, contra quals pactes tenen presentat totes les veritables associacions de dependents de Barcelona, el corresponent recurs d'alsada y ademés té ofert en el Congrés suspéndrels governativament el ministre de la governació.

El senyor Sánchez Anido manifestá als comissionats son convenciment de que dits pactes serien anulats pel Institut de Reformes Socials y oferí an aquells, interessarse pera que dita anulació vingui aquesta mateixa setmana. En cas de que això no sigui possible, oferí també'l governador als comissionats demanar al ministre la suspensió de dits pactes pel diumenge vinent y en aquest esser encara més rigurós que en els anteriors en fer cumplir la llei, pera lo qual requerí la cooperació de les societats de dependents, els representants de les quals així li oferiren.

També indicará'l senyor Sánchez Anido a la Junta local de Reformes Socials y a l'Arcaldía, la conveniencia de fer immediatament efectives les multes imposades per infraccions a la llei, y finalment quan rebi de l'Institut de Reformes l'anulació, que espera, dels esmentats convenis, publicará un bandol fentlo públic y donant severes y termenants ordes y instruccions pera aconseguir que'l cumpliment del descans dominical sigui un fet a Barcelona.

Els comissionats sortiren molt satisfets de llur entrevista amb el senyor Sánchez Anido, al qual tornarán a visitar ans del diumenge vinent.

Borsa del Treball

BAIXOS DE LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL

Ofertes

Dia 2-12-12

3617 Oficial fuster.
3618 Groom.
3619 Oficial pera la construcció de malletes Viena y baguls pera l'Amèrica.
3620 Recader.
3621 Encarregat de magatzem entrades y sortides de 25 a 30 anys.
3622 Meritori.
3623 Meritori.
3624 Carreter práctic que sápiga llegir de menys de 25 anys.
3625 Meritori.
3626 Mitg oficial confiter.
3627 Torner pera torn rewolver.

Baixes

3616 Peó.
3579 Escriptori.
3374 Dependent.
3460 Dependent.
3543 Corredor.

INFORMACIO DE BARCELONA

El proper diumenge, día 8, a dos quarts de sis de la tarde, tindrà lloc a la Casa d'Amèrica una recepció en honor dels delegats mexicans en el Centenari de les Corts de Càdiz, senyors doctor Gregori Mendizàbal, senador y catedràtic de l'Escola Nacional de Medecina; y Llicenciat Adalbert A. Esteva, diputat y professor de l'Escola Normal.

El senyor Esteva pronunciarà una conferencia sobre'l seu país, parlant després el senyor Mendizàbal, el cònsul general de Mèxic y ademés un membre de la Junta Directiva de la Casa, que farà el discurs d'obertura.

Se gestiona que assisteixi a l'acte'l gran poeta mexicà Amad Nervo.

La mateixa Casa d'Amèrica organitza pera el día 19 del corrent un distingit ball, pera el qual queda oberta l'inscripció a l'Administració de la Casa fins el 15 de l'actual.

—Reconstituient ideal Caldo «Vigor» doctor Falp.

El dissabte darrer arribà an aquesta capital, procedent de Gante (Bèlgica), el president de l'Agrupació de Turisme y Expansió Geogràfica del Foment del Treball Nacional, don Lluis Agustí, que, com a comissari general a Espanya de l'Exposició Universal y Internacional que en 1913 ha de celebrarse en aquella important població belga, ha recabat l'aprovació dels plànols del pabelló espanyol, conseguint ademés innombrables ventatges pera'ls industrials espanyols que desitgin concórrer a l'indicada Exposició, an els que'l senyor Agustí donarà tota mena de detalls en el seu despaig, Passatge Permanyer, 19.

Aquesta Exposició de Gante promet ser una de les més importants que fins ara s'han celebrat, tant per la seva extensió com per la calitat dels productes que s'hi exibiran, per lo que constituirà una magnífica ocasió pera fomentar la nostra expansió comercial, que de cap manera deuen despediciar els nostres productors.

—La casa Tupinamba avisa a sos favoreixedors que com tots els anys juga trenta Enters de Nadal, que se sortejará a Madrid el 23 de desembre próxim, essent les participacions de déu números al preu de 5 pessetes una, no cobrant cap prima pel taló.

L'habilitat dels mestres dels partits de Mataró y Arenys de Mar pagará els havers del mes prop-passat y material del quart trimestre, a Mataró, desde avui endavant, de nou a una; a Premià de Mar, el día 8, de tres o quatre; a Calella, el día 8, de set a vuit; a Arenys de Mar, el día 8, de deu a onze; a Sant Celoni, el día 4, de nou a deu.

—SOLUCIO GIOL. Reconstituient.

El día 7 del corrent, a les sis de la tarde, s'inaugurará a la «Casa d'Amèrica», Passatge Méndez Vigo, 10, una exposició de pinturesd en J. Pizá Roig.

—Aumentant la resistencia de l'organisme per l'absorció dels aliments ben digerits, y efectuantse l'asimilació, no cap dupte que la nutrició ha d'esser normal. Això'ls passa als malalts que usen l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos.

Els escolars de la nostra Universitat se proposen portar a cap l'organització d'una lluida estudiantina pera les festes del proper Carrestoltes.

L'idea ha sigut acullida amb gran entusiasme, sobre tot per part dels alumnes de Medicina que constitueixen la casi totalitat dels que ja hi han inscrits; el fet de que en principi s'hagi acordat que la compongin 50 estudiants, fa que les demandes d'admissió siguin nombroses, podentse assegurar que será coberta dita xifra abans del proper dissabte, que es el día senyalat pera tancar l'inscripció.

La comissió organitzadora treballa activament, puig se proposa realitzar una cosa ben artística, de bon gust y digna de la classe escolar nostra. L'entusiasme d'aquesta comissió va creixent al veure com va vencent totes les dificultats y primers entrebancs amb que topaven. Un profesor de l'Escola de Belles Arts s'els ha ofert pera dibuixelshi l'estandart; lo propi ha fet el senyor Josep Gols, director de l'Orfeó Tarragoní, qui'ls ha promés encarregarse de posar música a les cansons. D'aquestes, apart de les que ja tenen, se proposen visitar a alguna personalitat important de la literatura catalana pera que'ls en escrigui alguna.

La part instrumental de l'estudiantina la con posarán 15 alumnes, molts d'ells de la Escola Municipal de Música.

Ademés dels concerts y visites que farán a les autoritats, professors y professors y famílies distingides de Barcelona, se proposen també fer una «journée» per les principals ciutats catalanes, visitant Lleida, Tarragona, Girona, etc.

Per les impresions que hi han y l'activitat que despleguen els organitzadors, tot fa preveure que'ls escolars barcelonins assolirán un éxit en els seus propósits.

—Inmens surtit d'estufes dels millors sistemes pera carbó, llenya y gas. PRECKLER, Ronda Universitat, 14.

Informació telegràfica

Madrid 2, de 10 matí a 9 nit

La Mancomunitat

Molt espanyol...

Un periódic atribueix al senyor Roig y Bergadá la declaració de que havia parlat amb alguns senadors respecte del projecte de mancomunitats, y que li havien contestat: «Votarem el projecte pera que callin vostés d'una vegada.»

«El Imparcial»

«El Imparcial» creu que no arribará a discutirse el dictamen de Mancomunitats.

Diu que'ls regionalistes fan antipática l'aspiració, per reduirla a conveniencies seves, en lloc de fer propaganda pera convertir la Mancomunitat en aspiració nacional.

Consell de Ministres

La reunió acabá després de les dotze de la nit d'ahir.

El senyor Navarro Reverter doná compte del seu informe davant de la comissió de pressupostos.

S'ha acordat la redacció amb urgencia de un projecte sobre semáfors, ports de seguretat y altres mides de defensa a la costa del Cantàbric.

S'ha autoritzat al ministre de Gracia y Justicia pera presentar un projecte elevant a llei el R. D. de 20 de juny sobre ingrés y ascens en la carrera judicial.

El senyor Alba ha donat compte del resultat de l'estadística sobre'l cens de població. Endoguentshi les possessions del Nord d'Africa, en 1910, la població de dret era de 19.995.355. Falta'l golf de Guinea.

S'ha parlat dels treballs parlamentaris.

Es probable que'l dimecres se presenti al Congrés el projecte autoritzant la ratificació del tractat franco-espanyol. El mateix día el senyor García Prieto llegirá'l pressupost de Fernando Póo. La discusió del projecte de policía comensará'l dimars. Avui la comissió donará dictamen. També dictaminará avui la comissió de pressupostos sobre'l d'ingresos.

En el Consell s'han aprovat els següents expedients:

Indult de pena de mort del cabo d'artilleria que va matar a la seva promesa Mercé Lorenzo Avila, a Madrid.

Ampliant el plas pera que puguin solicitar prórroga d'ingrés en files els reclutes del reemplás actual.

Autoritzant al ministre de la Guerra pera organitzar els cossos d'Intendencia y Intervenció amb personal actual del cos auxiliar d'administració militar y amb el necessari de l'exércit.

Autoritzant la creació d'un patronat de joves viciosos y delinqüents a Tarragona.

Resolució d'una competencia entre'ls ministres de Foment y Governació sobre telèfons en els ferrocarrils.

També s'han aprovat els expedients dels camins veinals en construcció en les provincies de Córdoba, Lleida, Santander y Valencia, pels respectius ajuntaments.

La redempció de "foros,,

En una conferencia de don Benet Alvarez ha celebrat amb el quefe del govern, aquest ha ofert atendre les aspiracions dels camperols gallegs y continuar l'actuació regonal amb el carinyo que li professava el malaguanyat senyor Canalejas, portant a les Corts el projecte de redempció de foros y subforos lo abans possible.

Una circular

La Delegació regia de primera ensenyansa ha publicat una circular sobre espectacles públics.

Se disposen en ella mides pera evitar que la confusió y aturdiment puguin aumentar les proporcions de les desgracies y donar instruccions pera remeiarles.

A semblansa—diu—de lo que's practica amb envejable éxit en moltes escoles de l'extranger, se deu allissonar y exercitar als deixebles en evolucions y simulacres de sortida y desallotjament dels locals, en casos fortuits d'incendi o altres accidents anàlegs, acostumant als nois a que serveixin en tals circumstancies la major serenitat y presencia d'ànim.

Aquests ensajos y exercicis metòdics, ordenats y rápits, procurarán practicarlos els mestres una vegada al menys cada setmana y en ells adquirirán els nens tranquilitat y confiansa y al mateix temps el professor a l'infondre aquella als deixebles la mantindrá en la seva cara també, y s'obtindrá complet éxit.

Així mateix se recomana als mestres que

Folletó d'EL POBLE CATALA

El tractat franc-espanyol

(CONTINUACIÓ)

Art. XIII. Por otra parte ha lugar a asegurar á la zona española y a la zona francesa, el producto que á cada una de ellas corresponde sobre los derechos de importación percibidos. Los dos Gobiernos convienen.

1.º En que, calculados los intereses aduaneros que cada una de las dos administraciones zoneras perciba sobre mercancías introcidas por sus aduanas, con destino a la otra zona, corresponderá a la zona francesa una suma total de pesetas 500.000 Hassani que se descompondrá así: a) Un tanto alzado de pesetas 300.000 a Hassani, aplicable a un tanto alzado de 300.000 pesetas Hassani aplicable a los ingresos de los puertos del Oeste. b) Una suma de 200.000 pesetas Hassani, aplicable a los ingresos de la costa mediterranea, sujeta á revisión cuando el funcionamiento de los ferrocarriles suministre elementos exactos de cálculo. Esa revisión eventual podría aplicarse á los pagos anteriormente efectuados si el impuesto de fuese superior al de los pagos que se hayan de realizar en el porvenir. Sin embargo, los reembolsos de que se trata, no servirían más que sobre el capital y no darían lugar á cálculo de intereses. Si la revisión así efectuada diera lugar á acudir á los ingresos franceses, relativos a los productos de Aduanas de los puertos del Mediterraneo, llevaría consigo «ipso facto» el aumento de la participación española en las cargas de los empréstitos antes mencionados.

2.º En que los ingresos aduaneros percibidos por la oficina de Tánger, deberán repartirse entre la zona internacionalizada y las otras dos zonas, á prorrata del destino nominal de las mercancías, en espera de que el funcionamiento de los ferrocarriles permita un reparto exacto de las zonas debidas á la zona española y á la zona francesa. El servicio de Aduanas entregará un depósito al Banco del Estado el remanente de sus ingresos, previo pago de la parte de Tánger. Las administraciones aduaneras de las dos zonas se pondrán de acuerdo por medio de representantes que se reunirán periódicamente en Tánger, sobre las medidas convenientes para asegurar la unidad en la aplicación de los aranzeles. Estos delegados se comunicarán a todos los efectos útiles, las informaciones que hayan podido obtener, tanto sobre contrabando, como respecto á las operaciones irregulares que pudieran llegar a efectuarse en las oficinas de aduanas. Ambos Gobiernos se esforzarán en poner en vigor en 1.º de marzo de 1913 las medidas previstas por el presente artículo.

Art. XIV. Las garantías afectas en zona española al crédito francés, en virtud del acuerdo franco-marroquí de 21 de marzo de 1910, pasarán a garantizar el crédito español y recíprocamente las garantías afectas en zona francesa al crédito español, en virtud del tratado hispano-marroquí de 16 de noviembre de 1910, pasarán a garantizar el crédito francés, con objeto de reservar a cada zona el importe de los impuestos mineros que naturalmente deben corresponderle; queda entendido que el cánon proporcional de extracción pertenecerá a la zona donde está situada la mina, aunque sea percibido a la salida por una aduana de la otra zona.

Art. XVI. En lo que atañe a los anticipos hechos por el Banco de Estado sobre el 5 por 100 de las aduanas, ha parecido equitativo hacer soportar a las zonas, no solamente el reembolso de dichos anticipos, sino también de una manera general las cargas de la liquidación del pasivo actual del Maghzen.

En el caso en que se hiciera dicha liquidación por medio de un empréstito a corto o a largo plazo, cada una de ambas zonas contribuiría al pago de las anualidades de este empréstito (intereses y amortización) en proporción igual a la establecida para el reparto entre dichas zonas de las cargas de los empréstitos de 1904 y 1910.

El tipo del interés de plazos de amortización y conversion de las condiciones de la emisión, y si hay lugar las garantías del empréstito, se fijarán de acuerdo por ambos gobiernos. En la liquidación no se incluirán las deudas contraídas con posterioridad a la firma del presente acuerdo. El importe total del pasivo a liquidar comprende sobre todo: Primero. Los anticipos del Banco de Estado garantizados con el 5 por 100 del producto de las aduanas. Segundo. Las deudas liquidadas por la comisión instituida en virtud del reglamento del cuerpo diplomático en Tánger de 29 de mayo de 1910, —ambos gobiernos se reservarán examinar conjuntamente los créditos que no sean los antes citados con los números 1 y 2 con probar su legitimidad y en caso de que el total del pasivo excediese sensiblemente de la suma de 25 millones de francos, comprenderlos o no en la liquidación mencionada.

Art. XVI. Como quiera que la autonomía administrativa de las zonas de influencia española y francesa no puede menoscabar los derechos, prerrogativas y privilegios concedidos conforme al acta de Algeciras por el Gobierno marroquí en todo el territorio del imperio al Banco de Estado de Marruecos, este continuará disfrutando sin disminución ni reserva en cada una de las dos dichas zonas todos los derechos emanados de los actos que lo rigen. No podrá por la expresada autonomía de las zonas ponerse obstáculo a su acción, y los dos Gobiernos le darán facilidades para el libre y completo ejercicio de sus derechos. El Banco de Estado de Marruecos, de acuerdo con las dos potencias interesadas, podrá modificar las condiciones de su funcionamiento a fin de ponerlas en armonía con la organización territorial de cada zona. Los dos Gobiernos recomendarán al Banco de Estado el estudio de una modificación de sus estatutos que permita:

Primero. Crear un segundo alto comisario marroquí que sería nombrado por la administración de la zona de influencia española después de ponerse de acuerdo con el Consejo de Administración del Banco.

Segundo. Conferir a este segundo alto comisario, para salvaguardia de los intereses legítimos de la administración de la zona española, atribuciones tan idénticas como sea posible a las del alto comisario actual y sin perjudicar al funcionamiento normal del Banco. A los fines antes indicados se harán por los dos gobiernos todas las gestiones que sean útiles para obtener la revisión regular de los estatutos del Banco y del reglamento de las relaciones de éste con el Gobierno marroquí.

A fin de precisar y completar la inteligencia recaída entre ambos gobiernos y hecho constar por la carta que el ministro de Negocios Extranjeros de la República dirigió el 23 de febrero de 1907 al embajador de S. M. el Rey de España en París, el Gobierno francés se compromete en lo que concierne a la zona española y la reserva de los derechos del Banco: Primero. A no apoyar candidatura alguna cerca del Banco de Estado. Segundo. Dar a conocer al Banco su deseo de ver tomadas en consideración para los empleos en dicha zona las candidaturas de nacionalidad francesa. Por lo que se refiere: Primero. A las acciones del Banco que pudieran pertenecer al Maghzen. Segundo. A los beneficios correspondientes al Maghzen en las operaciones de acuñación y refundición de moneda así como en cualesquiera otras operaciones monetarias (artículo 37 del acta de Algeciras), queda entendido que será atribuída a la administración de la zona española una parte calculada según el mismo tanto por ciento que el cánon y los beneficios del monopolio de tabacos.

Art. XVII. Como quiera que la autonomía administrativa de las zonas de influencia española y francesa en Marruecos no puede menoscabar los derechos, prerrogativas y privilegios concedidos conforme al acta general de Algeciras, por el Gobierno marroquí, en todo el territorio del imperio a la Sociedad Internacional del monopolio cointeresado de los tabacos en Marruecos, dicha Sociedad continuará disfrutando, sin disminución ni reserva, todos los derechos emanados de los actos que la rigen, no podrá la expresada autonomía de las zonas poner obstáculo a su acción y los dos Gobiernos le darán facilidades para el libre y completo ejercicio de sus derechos.

No podrán ser modificadas, sino por acuerdo entre las dos potencias interesadas, las condiciones actuales de la explotación del monopolio, y en particular las tarifas de los precios de venta.

El Gobierno francés no pondrá obstáculo a que el Gobierno de S. M. el Rey de España se concierte con el monopolio a fin de obtener que ceda todos sus derechos y privilegios a un tercero o para rescatarle amistosamente por anticipado dichos derechos y privilegios.

Si el Gobierno español, como consecuencia del rescate anticipado desease modificar en su zona las condiciones generales de la explotación del monopolio como, por ejemplo, si quisiese rebajar los precios de venta, deberá dejar a salvo los intereses de la zona francesa, y los dos Gobiernos se pondrán de acuerdo exclusivamente con dicho fin.

Las precedentes estipulaciones tendrán carácter de reciprocidad y se aplicarán en el caso de que el Gobierno francés desease hacer uso de las facultades reconocidas al Gobierno español por el párrafo anterior. Con objeto de evitar que la Sociedad pudiera oponerse a un rescate parcial del monopolio, se comprometerán los dos Gobiernos a que el derecho de rescate previsto en el artículo 24 del pliego de condiciones, sea ejercido en una y otra zona tan pronto como sea posible, es decir, el primero de enero de 1933.

A partir del primero de enero de 1933 habrá libertad en cada una de las dos zonas para establecer, según convenga a las mismas, los impuestos que constituyen el monopolio. Los dos Gobiernos, respetando el pliego de condiciones, se pondrán de acuerdo o harán acuerdo para obtener: a) la creación de un segundo comisario nombrado por la administración de la zona de influencia española. b) la determinación de las atribuciones que a este segundo comisario le sean necesarias para dejar a salvo los intereses legítimos de la administración de la zona española sin perjudicar el funcionamiento normal del monopolio. c) el reparto por mitad entre los dos comisarios de la suma de 5.000 duros mojeznies plata, pagada anualmente por la Sociedad como retribución del comisario. A fin de mantener, mientras dure el monopolio, la identidad de las tarifas de precios de venta en las dos zonas, los dos Gobiernos se comprometen a no gravar con nuevos impuestos el monopolio o a sus derechos habientes sin ponerse previamente de acuerdo.

El producto de las multas impuestas a la Sociedad por incumplimiento del pliego de condiciones o abusos (artículo 31 del pliego de condiciones), beneficiará al tesoro de la zona donde se hayan cometido los abusos o infracciones.

Para el reparto del cànon fijo anual y los beneficios (artículos 20 al 23 del pliego de condiciones), se aplicará un tanto por ciento que será determinado por la potencia de consumo de la zona española en comparación con la potencia de consumo total del imperio. Esta potencia de consumo será evaluada con arreglo a las percepciones de Aduanas que queden efectivamente en manos de la administración de la zona española, teniendo en cuenta el abono previsto en el artículo 13.

Art. XVIII. En lo que atañe a la Junta de Valoraciones y Aduanas, a la Junta especial de Obras públicas y a la Comisión general de Adjudicaciones, durante el período en que estas Juntas continúen en vigor, se reservará a la designación del jalifa de la zona española uno de los puestos de delegado xerifiano en cada una de dichas tres juntas. Ambos Gobiernos están de acuerdo para reservar a cada zona y afectar a sus obras públicas el producto de la tasa especial percibida en sus puertos, en virtud del art. 66 del Acta de Algeciras.

Los servicios respectivos serán autónomos.

(Acabará).

tant prompte com adverteixin en l'edifici escola al una senyal d'inseguretat o que en el mateix o en el veinat existeixin perills de qualsevol mena que puguin produir accidents que comprometin la vida o la salut dels nens, ne donguin compte immediatament a la Delegació Régia que adoptará tot seguit les disposicions oportunes.

La Delegació Regia comprovará l'aplicació d'aquestes disposacions en un viatge de inspecció que's proposa realitzar desseguida.

Recepció académica

Amb gran solemnitat s'ha celebrat la recepció a l'Academia de Ciencies Morals y Polítiques del catedrátic, deixeble predilecte de don Marceli Menendez y Pelayo, don Adolf Bonilla San Martín, qui ha desenrotllat amb gran erudició el tema «La ficció en el Dret y la funció en el dret».

Li contestá don Fausti Alvarez.

Presidia don Alexandre Groizard, qui tenia a la seva dreta al bisbe de Madrid y a l'esquerra als senyors Santa María de Paredes y Sanz Escartín.

La concorrencia d'académics fou nombrosísima y el públic molt distingit.

El pressupost d'ingressos

A darrera hora de la tarde, s'ha reunit la comissió de pressupostos, baix la presidencia del ministre d'Hisenda.

El senyor Navarro Reverter ha fet un llar discurs en el que, després d'aquests raonaments, ha dit que pera donar facilitats a l'aprovació del pressupost d'ingresos, retira la part de ses reformes pera presentarles després com a projectes especials.

Se retiren les modificacions referents a industrial, territorial y utilitari.

Se manté lo referent a l'impost sobre'ls bens de les persones jurídiques amb la rebaixa del 10 per 100 y suprimintse gran part de les exempcions.

Se suprimeixen les reformes sobre l'impost de la sal.

Se modifica el projectat impost sobre la electricitat y el gas, fixantse en un 17 per 100 l'impost de recaudació del fluit eléctric pera enllumenat quedant lliure de tribut el consumit per usos industrials y doméstics.

Respecte al gas, aont existeixin instalacions mixtes pera aquest ús y pera l'enllumenat se deixarán lliures 10 metres mensuals.

Se desglosa del projecte l'elevació de l'impost de 1 per 1.000 de timbre y igualment el recaudeix de la comissió dels toters.

La subcomissió d'Hisenda se reunirá demá pera donar dictamen conforme en quasi totalitat amb la voluntat del ministre.

Justifica la seva actitut el senyor Navarro Reverter amb la manca de temps, perqué un pressupost que estava pensat per l'abril, pera presentarse pel maig, no pot tenir la mateixa forma a l'esser examinat en la primera quinzena de desembre.

Cal tenir també presents els successos económics ocorreguts en aquest espai de temps y no oblidarse que'l cupu de rústica y urbana está fet pera l'any 1913, essent inútil, per lo tant, pera aquest any lo que podríem fer ara.

Tot això fa que hagi de prescindir de moltes coses.

Interrogat pels periodistes sobre la qüestió de la sal, ha defugit donar contestació a la pregunta.

Fins sembla mentida

L'infant don Carles va solicitar fa més de quatre anys que's concedís al seu fill gran, don Alfons, una pensió de 250.000 pessetes, com primer fill de la princesa d'Asturias, hereva del trono, y una pensió de 150.000 pessetes com infant d'Espanya.

El senyor Navarro Reverter ha resolt en contra ambdúes peticions formulades en els respectius expedients: la primera d'acord amb el vot particular dels senyors Urzaiz, Eguilior y duc de Veragua, consellers d'Estat, y la segona de conformitat amb l'informe d'aquest alt cos, a examen del qual varen passar els expedients.

El projecte de carreteres

El projecte de carreteres de l'Estat llegit al Congrés pel ministre de Foment, diu així:

Desde la promulgació d'aquesta llei se considerarán incloses en el plánol vigent de les carreteres totes aquelles obres de les quals s'hagin comensat per administració o que pera compliment de la llei de 29 de juny de 1911 y sense pertenéixer a la relació dels 7.000 kilómetres a que aquélla se refereix hagin sigut suspeses a propósit sempre que l'impost de les obres executades ascendeixi a més del 50 per 100 del pressupost autoritzat pera la seva execució per tal sistema y no s'hagi solicitat la seva continuació com camins veinals.

Se considerarán així mateix incloses en el plan vigent totes les travessíes de pobles quan les obres corresponguin als trossos dels 7,000 kilómetres y als que, per l'article anterior, ingressin en el plan vigent, així com les que, sense construir avui, corresponguin a trossos ja executats.

D'igual manera ingressarán tots els ponts y obres de fábrica importants sense executar avui.

Totes les carreteres executades sobre'l plan antic que fou substituit per la llei de 29 de juny de 1911 y que serveixen pera establir comunicacions internacionals, serán de fet y per la present llei, incloses als efectes de sa execució per l'Estat en el plan vigent.

Se considerarán també inclosos els trossos y seccions que completen la longitut total de les classificades com de primer y segón orde en el plánol anterior y que no estiguin incloses en els 7,000 kilómetres.

S'ampliará el plánol vigent de carreteres pera totes aquelles que, sense pertányer a cap dels conceptes anterior y que foren en son día proposades al plan de 7,000 kilómetres, sotmeses a les Corts y no aprovades per excedir d'aquesta xifra.

Pera'l cumpliment de lo preceptuat en aquesta llei, el ministre de Foment escoltará al Consell d'Obres públiques y a una comissió d'enginyers.

Els parcials es unis se traduirán en relacions ben detallades de designació de carreteres y número aproximat de kilómetres, podent la comissió proposar l'inclusió de algunes y l'exclussió d'altres sempre que no alterin fonamentalment la longitut de les carreteres incloses.

Totes les propostes serán informades pel Consell d'Obres públiques en plé que prestará a elles la seva conformitat o proposará les modificacions que a son judici hagin d'introduirse, y el ministre després formará la definitiva relació d'ampliació del plan de carreteres que portará al Consell de ministres y será aprovada per Reial Decret.

La Previsió de periodistes

La Comissaria general de Segurs ha declarat que la «Previsió de periodistes madrilenys» está exempte de preceptes del número 1 de l'article 3 de la llei de Segurs, per considerarla mutualitat benéfica, peró impideix crear previsions pera periodistes de provincies.

Conflictes obrers

Valencia. — A la Casa del Poble s'ha celebrat una reunió de les directives de les societats obreres pera tractar de la vaga dels bronzistes.

Dijous se celebrará un altre reunió.

L'ambient es desfavorable a la vaga general que algunes societats obreres patrocinen.

Murcia. — Al Teatre Circo de l'Unió se han reunit les societats mineres, acordant aplassar indefinidament la vaga, per no disposar de fondos de resistencia.

La recaudació

Segons els datos rebuts al ministeri de Hisenda, la recaudació per tots conceptes en el mes de novembre darrer ofereix un aument de 7.910,766 sobre lo recaudat en igual periode de l'any passat.

El preu del ordi

El comte de Romanones, en vista del preu de l'ordi, ha ofert tractar amb el ministre d'Hisenda de la conveniencia de presentar un projecte igual al presentat respecte del blat y del moresc.

Balans del Banc

Fins ahir no's facilitá el balans del Banc.

Han aumentat: l'or, 642.415'45 pessetes; la plata, 3.631.815'21.

Han disminuit: els billets, 9.780.075; els comptes corrents, 16.745.025'28; l'efectiu del Tresor, figurant en l'actiu, 24.072.976.

Parla en Romanones

El president del Consell ha visitat aquest matí, com de costum, al rei, y després ha anat al ministeri de la Governació ont ha conferenciat extensament amb el senyor Barroso.

Encara que'l comte de Romanones no ha dit sobre qué ha versat la conferencia, es de suposar que haurán parlat del projecte de llei sobre policía.

Parlant amb els periodistes ha dit el president que'l govern desitja que aquesta tarde quedi dictaminat aquest projecte y se discuteixi desde demá, sensé sospendre la discussió fins que pugui comensar la del pressupost d'ingresos que será dintre dé dos o tres díes.

—A veure—deia el comte de Romanones—lo que podém fer en aquests tres díes.

El Consell de ministres que ha de celebrarse pera convenir la presentació del tractat a les Corts, no se sab si's celebrará demá o el dimecres.

Lo més probable es que'l Consell sía demá y el tractat se presenti el dimecres; peró'l quefe del govern manifestava aquest matí que les coses no depenen exclusivament d'éll y no vol ni pot donar data sisquera.

Entre les comissions que han visitat al president figuren la de Lleida, que ha anat a donarli les gracies per la discussió en el Congrés del ferrocarril estratégic y demanarli que's discuteixi abans de que les Corts acabin ses tasques en aquesta etapa.

La mateixa petició han formulat altres provincies.

També l'ha visitat el director de la guardia civil, general Aznar, pera parlarli d'assumptes relacionats amb la política local de Cartagena.

El personal de Foment

Ha sigut acceptada en part la petició formulada pels oficials quints del ministeri de Foment, mitjantsant una esmena presentada en el Senat pel senyor Alonso Castrillo, relativa a que'l ministre pugui aumentar places d'oficials tercers y quarts, amortisant a l'efecte les vacants que ocorreixin en l'escalafó d'oficials quints.

Detencions

Han sigut detinguts a Madrid dos subjectes anomenats R. M. y A. T., als qui s'han ocupat factures de Madrid y Barcelona.

Han dit que volíen montar un negoci a Buenos Aires, peró com que's géneros no havíen sigut pagats, han ingressat a la presó.

Uns sospitosos

Diu «La Correspondencia» que la policía busca a un anarquista italiá que havía estat a una casa del carrer del Carme, de Madrid, ont ignoraven de quina classe de subjecte se tractava, amb tot y que'l patró el va conéixer a América.

També ha estat a Madrid un individu anomenat E. M., que ha arribat a la Cort procedent de l'Argentina.

A Buenos Aires va estar de cambrer en el carrer de Bartolomé Mitre.

Durant la seva estada a Madrid de rés s'ocupava, ni tampoc treballava. Tota la correspondencia la rebía a la llista de correus y li giraven 200 pessetes mensuals, amb tota exactitut.

Hi há que advertir que'l seu posat era extrany. El E. M. coneixía tres idiomes.

S'assegura que'l mateix día de l'assassinat del senyor Canalejas va fugir el E. M. de Madrid sense deixar rastre de la seva fugida.

L'amo de la casa en que s'hostatjava E. M. ignora ont se dirigí el suposat anarquista.

L'encarregat de la secció d'investigació, tenía noticies de l'esmentat E. M. y fins la seva captura a Bilbao primer y després sembla que s'han practicat diligencies en la frontera portuguesa.

La proposició Milá y Camps

El senyor Milá y Camps apoiará demá al Congrés la seva proposició sobre qüestions d'Hisenda.

Conferencia den Sedò

Demá donará una conferencia a la Cambra de Comers de Madrid el senyor Sedó.

A l'acte están invitats els ministres de Foment y Hisenda, el director de Duanes y altres personalitats.

Pel Noguera Pallaresa

Una comissió de Lleida, presidida pel senyor Girona, ha visitat al ministre d'Hisenda pera donarli gracies per la presentació a les Corts del projecte de construcció dél ferrocarril del Noguera-Pallaresa.

El senyor Moret ha manifestat als comissionats que per la seva part fará lo possible pera que'l proejcte sigui aprovat aviat pel Congrés.

Els comissionats han sortit molt satisfets de l'entrevista.

Les cerilles

Els fabricants antics de mistos han visitat al senyor Navarro Reverter pera preguntarli si l'aprovisionament de cerilles se fará per concurs.

El ministre ha contestat que aquest es el seo propósit.

La tributació

També ha visitat al senyor Navarro Reverter una comissió de banquers de Barcelona y d'altres varies provincies, pera que s'iguali a tots en la contribució que satisfán.

Llicenciament

Demá's donarán les ordes pera'l llicenciament de Nadal, que durará del 10 d'aquest mes al 20 de janer.

Les forses militars

Demá's llegirán al Congrés els projectes de llei fixant les forces de l'exércit de mar y terra pera l'any vinent.

Els enginyers industrials

Els professors de l'Escola d'Enginyers industrials ha obsequiat amb un banquet als senyors Giner de los Ríos y comte de Santa Engracia per la defensa que de la classe han fet els obsequiats en distintes ocasions.

La guarda civil

A pesar de lo que ha dit el comte de Romanones, se creu que en la conferencia que celebrá amb el general Aznar li exposá aquest l'actitut de la guardia civil [illegible] projecte de llei sobre reorganització de la policía.

Conferencia comentada

Ha sigut objecte de comentaris una visita que feu ahir al senyor Moret el senyor Cobián.

Banquet

El dimecres celebrarán un banquet els antics alumnes del Colegi Español de Bolonia.

Hi assistirán el senyor comte de Romanones y La Cierva.

Després de la catástrofe de Bilbao

Bilbao.—Ha sigut detingut en Manuel Velasco, de 17 anys, acusat d'haver donat en el [illegible] veu de foc, que va originar la catástrofe.

En Manuel ho ha negat, dient que la gent se va alarmar al veure disputar dos nois y coincidir amb el fons rogenc de la cavina.

La comissió de pares de les víctimes ha visitat al governador demanantli que dos d'ells acompanyin a la Junta d'espectacles a inspeccionar els locals.

Vaga termenada

Valencia. — Ha acabat la vaga dels ferroviaris d'Ojos Negros, per mediació del tinent de la guardia civil del puesto de Sagunto.

Sembla que la companyía s'avé a admetre a la meitat dels obrers que foren despatxats, condició que ha sigut admesa per tots els empleiats.

S'ha comentat molt en el Congrés l'article d'anit de «La Epoca».

Que passa?

S'ha comentat molt en el Congrés l'article d'anit de «La Epoca».

Molts creuen veure amb dit article una crida al rei pera que fiesi la seva atenció en cóm se goberna.

Aquesta tarde a primera hora, conferenciaren en el Congrés els senyors Moret y comte de Romanones.

Aquest últim conferenciá després extensament amb el senyor La Cierva. La conferencia ha sigut també objecte de comentaris y se suposa que es conseqüencia de la entrevista que'l senyor La Cierva ha celebrat aquest matí amb el rei.

Hi ha qui assegura que abans de que's tanquin les Corts, ocorrerán successos polítics de gran trascendencia.

Se parla de la possibilitat de que'l senyor García Prieto obtingui el Poder, en virtut d'aconteixements que provocarán alguns diputats de la majoría, favorables a l'actual ministre d'Estat.

Comissions del Senat

S'han reunit les següents comissions de l'Alta Cambra:

La que entén en el projecte relatiu a l'engrixat dels vins. Acordá donar informe d'acord amb el govern.

La que entén en la regularització d'edats pera retirs y ascensos dels contramestres, condestables y practicants de l'armada. Donará informe d'acord amb el govern introduint una lleugera modificació.

La que ha de dictaminar sobre l'admissió temporal dels teixits en crú, Han presentat vot particular els senyors Calbetón y Allende Salazar.

La de Gracias y Pensions va emetre vot favorable a la concessió de la pensió a la viuda del senyor Canalejas.

La que entén en el projecte relatiu als tribunals pera nens se reunirá demá.

CONGRES

SESSIÓ DEL DÍA 2

Presideix el senyor Moret. En el banc blau están el quefe de govern y els ministres de la Governació y de Foment. La Cambra está molt desanimada.

El senyor CALDERON pregunta si es cert que en la Junta Central d'Obres públiques s'ha rebut una certificació dels enginyers participant que no ha pogut comprobarse el projecte de regs de l'Alt Aragó.

El ministre de FOMENT contesta que per telégraf maná instruir expedient y que dintre de tres díes donará compte a les Cambra.

El senyor IGLESIAS (don Pau) s'interesa pels miners dels Picos de Europa, y denuncía a la Companyía dels ferrocarrils de Madrid a Saragossa y a Alacant per exercir represalíes contra'ls seus obrers amb motiu de la vaga.

El ministre de FOMENT ofereix enterarse de lo que hi hagi de cert en la denuncia peró adverteix que'l ministeri no té atribucions pera intervenir en les relacions de les empreses y els seus empleiats.

Diu, no obstant, que procurará evitar coaccions.

Alaba després la conducta dels ferroviaris de la línia suburbana de Málaga, que desistiren d'anar a la vaga, al saver que les causes des despido d'un company eren justificades.

El senyor SANTA CRUZ se queixa de la falta de material ferroviari pera l'exportació de la taronja a Castelló.

El ministre de FOMENT diu que'l mal es general en totes les línies férries, y que veurá el modo de remeiarho en lo possible doncs com l'amplada dels ferrocarrils espanyols es diferent dels extrangers, hi ha que construir material especial pera Espanya.

El senyor SANTA CRUZ denuncia el funcionament ilegal d'un cinematógraf a Baracaldo.

El ministre de la governació ofereix que fará cumplir les reials ordes sobre la materia.

S'entra en l'orde del día y s'aprova en votació definitiva el projecte de Lei pera la trucció d'un ferrocarril de Gandía a Cullera.

Son preses en consideració varies proposicions de llei.

El senyor ROMEO demana que's compti el número de diputats presents. Sols n'hi há a la Cambra 59.

Demana que's tanquin les portes.

El PRESIDENT ordena que's llegeixi un article del reglament referent al cas.

Durant la lectura entren en el saló molts diputats.

La Cambra passa a reunirse en seccions.

Se reanuda la sessió a les cinc y mitja.

El senyor PEDREGAL apoia un vot particular a la concessió del crédit extraordinari de dos milions de pessetes destinats a obligacions de l'exercici tancat y que afecten a varis ministeris.

Li contesta el senyor Suárez Inclán de la comissió, y intervenen els senyors Azcárate y ministre de Foment, aprovantse els crédits.

Seguidament el general Luque llegeix el projecte de forses permanents pera 1913.

Y s'aixeca la sessió.

SENAT

SESSIÓ DEL DÍA 2

El senyor Montero Ríos obre la sessió a les 3'30, trobantse en el banc blau el ministre d'Instrucció pública.

En els escons hi há una dotzena de senadors y les tribunes desertes.

Precs y preguntes. — El senyor ALVAREZ GUIJARRO s'ocupa de la suspensió de la direcció de l'Escola normal de mestres de Oviedo, que, segons l'orador, es un cas de caciquismes agut patológic y demostra que aquesta malaltía s'extén a tots els rams de l'administració pública.

El senyor ALBA li contesta dient que el professorat de l'Escola Normal de mestres d'Oviedo está més atent an aquelxes intrigues que a la mateixa ensenyansa.

Afegeix que éll s'ha limitat a cumplir l'auto del jutge d'instrucció d'Oviedo.

Afirma que hi há dos aspectes en aquesta qüestió: un judicial y altre administratiu, y podría resultar que, resolt l'aspecte judicial se quedés pendent l'assumpte davant del ministeri.

(Entra el ministre de la Guerra).

Afegeix que éll no ha anomenat directiva de l'Escola Normal d'Oviedo, sinó que s'ha limitat a cumplir el reglament nomenant substituta a la professora més antiga.

Además la directora substituída s'ha permés no assistir a classe desde que fou suspesa del cárreg de directora y ha vingut a Madrid sense llicencia.

Acaba insistint en que éll s'ha limitat a cumplir el reglament.

El senyor ALVAREZ GUIJARO rectifica demanant al ministre de Gracia y Justicia que's formi expedient al jutge d'Oviedo.

El ministre de GRACIA Y JUSTICIA ofereix estudiar l'assumpte y procedir en conseqüencia.

El marqués de ROZALEJO demana alguns documents referents al tractat franco-espanyol, pera poder discutir aquest tractat.

La Taula ofereix transmetre'l prec al ministre d'Estat.

El senyor SOLER Y MARC s'ocupa de la carretera de Basella a Solsona que tant necessaria es a la montanya catalana.

Falten construir dos trossos insignificants: un de 180 metres y l'altre de 600, y per esser tant petits desitja que's resolgui lo més aviat possible la subasta, perqué's perjudica a la carretera de Lleida a Puigcerdá.

Acaba demanant que's donguin les ordes oportunes pera que's construeixin per administració dits trossos.

El senyor VILLANUEVA diu que'ls enformen dient que mentres no s'aprovi el projecte de construcció d'un pont que enllassa aquests dos trossos de carretera no poden construirse. Además s'ha d'enllestir l'expedient d'expropiació y, per lo tant, no pot atendre el prec immediatament com sería la seva voluntat.

El senyor SOLER Y MARC rectifica dient que está acabat l'expedient d'expropiació pera'l primer tros y no pera'l segón y demana que's construeixi el primer.

Afegeix que no es necessaria la construcció del pont pera unir els dos trossos, malgrat l'informe dels enginyers, que no respón a la realitat.

El ministre de FOMENT, al rectificar diu que donará les ordes oportunes pera que s'activi la construcció y s'informará de lo dit pel senyor Soler y March.

El senyor POLO y PEYROLON formula alguns precs al ministre d'Instrucció pública.

El senyor MUÑOZ DEL CASTILLO demana aclaracions a una real orde referent a la reunió de claustres de professors pera informar sobre l'assistencia a classe dels alumnes y d'altres extrems, salvant la discusió dels pressupostos.

El ministre d'INSTRUCCIO PUBLICA li contesta dient que no pot accidir al prec.

El marqués de PORTAGO demana que en les obres públiques no s'emplein més que materials de producció nacional.

El ministre de FOMENT diu que estudiará la qüestió.

S'entra en l'orde del día y s'aproven els següents projectes de Lei:

Autoritzant la cessió pel ram de Guerra a l'Ajuntament de Ceuta de l'edifici denominat «Las Barcas.»

Concedint un crédit de 250 000 pessetes al pressupost vigent del ministeri d'Instrucció pública.

Concedint suplements de crédit per valor de 973.401 pessetes al ministeri de Marina.

Modificant els arts. 84 y 86 y derogant el 187 de la llei de Recrutament de l'Exércit.

Se posa a discusió'l projecte de llei relatiu a amortizacions en el Cos General de la Armada en l'escala de terra.

El general FERRANDIZ combaté'l dictamen.

El general AUÑON li contesta en nom de la comissió, defensant el projecte.

Seguidament se vota, en votació definitiva el pressupost de liquidació.

Se reuneix la Cambra en seccions y se aixeca la sessió.

Madrid, 2, de 11 nit, a 1 matinada

Mes pel Noguera Pallarés

Han arribat els comissionats de la Diputació de Lleida senyors Lasola, Roca y Conel pera gestionar assumptes d'interés local, especialment el del ferrocarril del Noguera Pallaresa.

Acompanyaven als comissionats els diputats senyors Girona, Llari, Milá y Maciá.

En el Congrés conferenciaren amb el comte de Romanones y els senyors Navarro Reverter y Villanueva. Els comisionats felicitaren al govern per sa iniciativa, pregantli que'l dictamen sigui sotmés rápidament a l'aprovació de les Cambres.

Els comissionats sortiren molt ben impressionats de la seva visita an els ministres, així com molt agraits de l'apoi prestat pels diputats catalans.

Encara que les entitats industrials s'oposen al projecte, especialment en son article vuité, se veu que's podrien véncer les dificultats, essent aquell aprovat.

Banquet

En el restaurant del Congrés s'hi celebrará'l dissabte l'anunciat banquet en honor dels deixebles de l'Universitat de Bolonia.

A l'acte hi assistirá'l comte de Romanones.

El Sr Milá

El diputat senyor Milá, en la sessió de demá del Congrés, apoiará la seva proposició de llei relacionada amb l'Hisenda espanyola.

Els pressupostos

La subcomissió de pressupostos s'ha reunit en el Congrés dictaminant els ingresos; s'han introduit en el dictamen algunes modificacions d'acord amb les manifestacions fetes ahir pel senyor Navarro Reverter.

La reforma de policía

La comissió de la reforma de la policía no ha dictaminat, encara. Ho fará demá.

Tot fa suposar que's presentarán al projecte una multitut d'esmenes, diverses de les quals son ja conegudes. En una de elles se demana, contra lo que proposa'l projecte, que's faculti al ministre de Governació pera delegar facultat.

Els sous dels funcionaris públics

Firmada pels senyors Romeo, Salvatella y Iglesias, s'ha presentat al Congrés una esmena a l'articulat del pressupost, y en la qual se demana que se suprimeixin els descomptes que pesen sobre els funcionaris públics, modificantse al mateix temps les plantilles, de manera que no hi hagi sous inferiors a 1,500 pessetes.

L'exércit permanent

S'ha llegit al Congrés el projecte de llei fixant en 121,000 homes les forses terrestres.

Els bancs

Els directors dels Bancs de Madrid, Barcelona y Bilbao, han visitat al ministre d'Hisenda pera parlarli de la tributació que han de satisfer els establiments de crèdit espanyols y extrangers, solicitant s'aumenti la d'aquests.

Al mateix temps felicitaren al senyor Navarro Reverter per haver desistit d'elevar en 1'50 per mil el timbre sobre negociacions de valors.

Per la viuda den Canalejas

La comissió de gracies y pensions del Senat ha dictaminat favorablement l'otorgació d'una pensió a la viuda del malaguanyat home públic don Josep Canalejas Méndez.

Comissió que's constitueix

La comissió que entén en la reforma de la llei Hipotecaria, ha nomenat president al senyor Rosselló y secretari al senyor Cantos.

Admissió temporal

Al Senat s'ha presentat el dictamen sobre la llei d'admissió temporal de teixits blaus pera l'estampació.

Els senyors Calbetón y Allendesalazar hi han formulat vot particular.

Els marins anglesos

Vigo.—L'esquadra anglesa ha celebrat el compliment d'anys de la Reina Alexandra. Els barcos espanyols anclats al port cooperaren a la festa.

Cine tancat

Burgos.—El governador ha fet clausurar el cine Parisiana. L'arquitecte que informá en contra fou el que'l va construir.

Madrid 3, de 1 a 3 matinada

Preparant el tinglado electoral

El senyor Dato ha conferenciat en el Congrés amb el comte de Romanones sobre les próximes eleccions provincials y respecte si les mateixes se celebrarán el mes de mars.

S'ha parlat també de la conveniencia d'anar lliberals y conservadors en bona armonía al repartiment equitatiu de llocs vagants.

L'indult pels presos polítics

Demá a la tarde's reunirán al Congrés el comte de Romanones y els senyors Castrovido, Morote, Alvarez y Angulo, pera tractar de l'amnistía o indult pels presos y condempnants polítics.

Nou ferrocarril

En el Senat s'ha reunit la comissió que entén en la construcció del ferrocarril que sortint de Gijón acabi al Ferrol, unint aquesta població amb San Sebastián.

Consell de ministres

Probablement demá's reunirá Consell de ministres, pera parlar de la data de presentació a les Corts del tractat del consulat espanyol a Toulosse y de la manera de costejar els funerals celebrats ahir a la memoria den Canalejas.

El ferrocarril del baix Llobregat

La comissió permanent d'obres del Senat, ha arribat a un acord sobre'l ferrocarril del baix Llobregat, del qual presentará demá'l dictamen.

Comissions parlamentaries

Les seccions del Congrés elegiren les comissions que han de dictaminar sobre el projecte de ferrocarrils complementaris y sobre'l tractat franc-espanyol.

Mes del proyecte reformant la policía

La conferencia celebrada aquesta tarde pel comte de Romanones y el senyor La Cierva s'ha relacionat amb el projecte de reforma de la policía. Després conferenciá el president amb el senyor Dato, reunintse seguidament la comissió dictaminadora del Congrés, haventhi formulat observacions encaminades a facilitar la discusió els senyors Bejarano y Barriovero.

L'article segon se modifica en el sentit de que'l ministre de la Governació podrà en qualsevol moment intervenir directament en lo que es de facultat del director.

Aquesta modificació fa que'ls conservadors no combatin el dictamen.

Comentaris

S'ha comentat avui al Congrés la conferencia celebrada pel senyor Moret amb el governador del Banc, així com la visita efectuada pel senyor La Cierva al Palau, ont se creu que hi ha anat a parlar del projecte de reorganització de policía y de l'unió de conservadors y republicans amb la proposició del dissabte al Congrés.

El regat de l'alt Aragó

S'han reunit al Congrés els representants en Corts per Osca, pera veure d'activar l'aprovació del projecte de regats de l'alt Aragó. Acordaren sospendre gestions fins que arribi la comissió de veins d'Osca que havía d'arribar avui.

Informació de l'extranger

El tractat franc-espanyol

París. — «L'Excelsior» se refereix a les nunciar el senyor Canalejas el día 2 de paraules «inteligencia amistosa» que va pronovembre prop-passat, fent declaracions públiques d'amistat a Fransa y pregunta si aquestes paraules se podrán aplicar d'aquí en davant a les relacions entre Fransa y Espanya.

Afegeix «L'Excelsior» que lo que fou possible a realitzar amb enemics tradicionals (aludeix a la «entente cordiale» amb Anglaterra) ha de serho entre amics de sempre, com Espanya y Fransa.

El mateix diari ha interviewat sobre la possibilitat de concertar un tractat de comers entre Fransa y Espanya, a M. Le Grand, president de la Cambra de Comers de París, y a don Pere Díez, president de la Cambra de Comers espanyola d'aquesta capital.

M. Le Grand hi adit que la situació de Fransa respecte d'Anglaterra, país lliure canvista, es molt diferenta que la seva situació respecte d'Espanya, país ont regeixen tarifes duaneres molt elevades.

Creu que'l problema es delicat y que'l projecte de tractat de comers tindrá molts adversaris a una y altra part dels Pirineus.

El senyor Díez ha dit que la manca de un tractat de comers entre'ls dos països de rassa semblant y d'aspiracions comunes ha sigut fins ara l'únic obstacle pera la realització de l'«inteligencia amistosa» desitjada entre Fransa y Espanya.

Banquet

París, 2. — M. Poincaré ha ofert un banquet als delegats de la comissió internacional dels ferrocarrils transpirinencs.

Entre'ls comensals figuraven el senyor Pérez Cabrero, el ministre M. Jean Dupuy y el Resident de Fransa al Marroc, general Lyautey.

Fransa al Marroc

París, 2. — Mazagán: 30. — La columna Mangin, al tornar de Demnat, ha trobat prop d'Uled-Lakdar, grupus de dissidents als que ha canonejat, ocasionant'os 60 morts.

Els francesos no han tingut cap baixa.

El capell cardenalici

Roma. — S'ha imposat el capell cardenalici als arquebisbes de Sevilla y Valladolid, a l'ex-nunci monsenyor Vico y a molts prelats extrangers.

Els paivantes

Tuy. — El tribunal militar ha absolt a dotze acusats de l'incursió monàrquica del juliol passat.

Ha absolt al metge Miranda que residía a Tuy.

La guerra dels Balkans

L'actitut d'Austria

Circula'l rumor de que Austria s'oposará a que Scutari passi a esser de Montenegro y a que Prizrend y Okhrida quedin baix el domini de Serbia.

No hi ha cap noticia autoritzada que confirmi aquesta actitut d'Austria. Al contrari, es d'esperar que será desmentida.

El bombeix d'Andrinópolis

Sofía. — El bombeig d'Andrinópolis ha provocat un incendi al quarter de Karagatch, situat prop de l'estació d'Andrinópolis.

El foc se propaga als edificis veins.

L'armistici

Sofía. — Avui no s'ha celebrat cap reunió a Tchataldja pera la discusió del armistici, perque'l delegat grec no havía rebut instruccions del seu Govern.

Constantinobla. — Els plenipotenciaris han marxat aquest matí cap a Tchataldja portant el protocol del armistici, peró s'han rebut noticies anunciant que la firma de dit protocol s'ha aplassat fins a demá pera que el plenipotenciari grec pugui rebre instruccions sobre'l bloqueix de Janina.

Constantinobla. — La firma d'armistici s'ha aplassat fins al dimars, amb l'objecte de que els delegats de Serbia, Grecia y Montenegro firmin al mateix temps que'ls de Bulgaria.

De la rendició de Salónica

Atenes. — Una comunicació oficial diu que'ls soldats turcs fets presoners a Salónica son 25.000 y els oficials, 1.000.

El material prés pels grecs es el següent: 70 canons, 30 ametralladores, 1.200 cavalls, 800 mules y 75.000 fusells.

Princep Danilo ferit

París, 2. — «Le Matin» publica un despaig de Rieka dient que'l princep Danilo fou greument ferit en un dels combats lliurats davant de Scutari.

¿Capitulació d'Andrinópolis?

París — «L'Echo de París», en un despaig de Constanza, diu que Adrianópolis ha capitulat, perque el bombeig havia incendiat la ciutat.

Negociaciacions de pau

Constantinobla. — Les negociacions de pau comensarán totseguit.

Albania independent

Rieka. — El ministre d'Alemanya ha fet saber al rei que l'imperi alemany comparteix les idees d'Austria y Italia respecte de la Albania.

Detalls sobre l'armistici

Com hem dit, informes asseguren que l'armistici no's firmará fins al dimars, pera que els delegats de Serbia, Grecia y Montenegro poden firmarlo. Se creu que les condicions de l'armistici son les següents: Comensará a regir desde'l día que's firmi y durará tant com les negociacions de la pau. Si no se arriba aquesta a convindre se deurá donar avís previ de 48 hores abans de reanuar les hostilitats.

La situació militar quedará tal com está fins al moment de la firma. Tots els exércits permaneixerán en les zones ont se troben actualment. Les plasses setiades d'Andrinópolis, Janina y Scutari se avitualarán diariament. S'aixecará'l bloqueix d'illes y ports, se detindrán l'enviu de tropes y municions y no's construirán noves fortificacions.

La premsa francesa comenta favorablement que s'ha pactat l'armistici.

«La Liberté» estima que Turquía está en condicions inesperades que l'eximeixen de la menasa d'una evicció immediata y l'eximi al mateix temps a Europa de la menasa de una liquidació.

«Le Temps» considera l'armistici com el fi de la guerra. No creu que Turquía entri en la confederació balkánica, puig la nova confederació que comprengués a Turquía, Bulgaria, Servia, Grecia y Montenegro y potser fins Rumanía, constituiría una potencia massa forta y trobaría obstacles en determinades esferes.

El corresponsal de «L'Echo de París» a Constantinobla diu que'l Govern turc afirma de la manera més categórica que Kirk-Kilissé y Andrinópolis continuarán sent turques y que la frontera turca trassará una línia desde Kirk-Kilissé a Dormos, y creu que'l a pau que's firmi donará per resultat una estreta aproximació entre Bulgaria y Turquía.

L'acció dels grecs

D'Atenes confirmen que l'exércit grec, al mando del general Sapundakis, ha arribat enfront a Janina.

Se mostra molt esperansat; peró mentres no rebi reforsos de consideració no atacará la plassa d'una manera seria.

Els forts que serveixen de cintura defensiva a Janina están molt sólidament construits; peró s'alsen massa sobre'l sol y les tropes de la guarnició no están suficientment resguardades de l'intemperie.

No hi han casamates en dits forts.

Els diversos bastions poden esser atacats separadament perque'ls turcs no han construit els blockaus que projectaren fa anys.

La ciutadela está en bon estat de defensa; peró'ls seus voltants poden esser ocupats fácilment.

Filferrades de 25 centímetres d'alsaria rodejen la ciutat pel Nord y el Sud.

Además hi ha a Janina moltes trinxeres y abrics pera l'infantería.

Peró s'afirma que gran nombre d'aquestes no responen a les exigencies modernes.

Els turcs tenen a Janina 160 canons y ametralladores.

La guarnició consta d'una divisió de «nizamis» y altra de «rediffs» y de molts artillers, amb un total de 20.000 homes.

Además, sembla que molts milicians y albanesos están entran aquests díes en la plassa ben armats y municionats.

Els grecs de Sapundakis han ocupat excelents posicions al Sud de Janina.

A Chio continúa també el triomf de les tropes gregues que desembarcaren allí.

Els turcs están bloquejats y totes les posicions importants ocupades per les tropes helléniques. El creuer grec «Macedonia» ha destruit a canonades el convent d'Aghyapateres, que havía sigut transformat pels turcs en dipósit central de queviures y municions. El bombardeig, efectuat a les distancies de deu kilómetres, ha sigut coronat per l'éxit.

L'incident austro-serbi

A jutjar per les noticies de Viena, sembla que aquest assumpte torna novament a enredarse, perqué'l govern d'Austria se adhereix a l'informe del conseller de marxar expressament a Prisrend pera enterarse de lo ocorregut.

Diu el citat conseller que'l cónsul té raó que li sobra.

Una avalanxa de soldats serbis penetrá en el consulat austríc, atropellá al cónsul y feu trossos la bandera austríaca.

Després els serbis s'entretingueren en clavar ses baionetes en el retrat de l'emperador Francisco Josep.

Feren forats en el lloc dels ulls.

Quan el conseller volgué telegrafiar el seu informe, desde Prizrend, els telegrafistes serbis intentaren canviarli alguns.

Un altre incident

Ha arribat a Constantinobla'l paquebot francés «Sinaí.»

Durant el viatge recalá a Atenes.

Les autoritats gregues pujaren a bordo y s'emportaren presos a tres oficials turcs que havien embarcat a Marsella.

El capitá del «Sinaí» protestá enérgicament, peró'ls grecs no feren cas.

Se creu que Fransa reclamará.

Detalls de la rendició de Salónica

Segons l'informe oficial del general Theodorof, repeteix que'ls búlgars atacaren als turcs davant de Salónica y que'l mateix día en que va tenir lloc l'atac un esquadró búlgar entrá en la ciutat, mentres el resto de l'exércit búlgar acampava a tres kilómetres de la mateixa.

Al mateix temps els turcs negociaven la rendició de Salónica amb els grecs, que's trobaven a 17 kilómetres de la ciutat.

El mateix día grecs y búlgars entraren a Salònica, ont també entraren el día 29 els princeps Boris y Ciril.

L'informe del general Theodorof, dedactat en forma molt categòrica, fa resaltar que'ls búlgars entraren a Salònica combatent, mentres que'ls grecs ho feren sense disparar un sol tret, aprofitantse de la victoria de sos aliats.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avui dimars 17 Funció de Abono: A les nou en punt, primera Representació de l'ópera en 3 actes del mestre Wagner «La Walkiria» per les senyores Puccini, Kaltal y Alasia y els senyors Rousseliere, Rossatto y Giralt. Demà dimecres segona representació de «La Walkyria» amb el mateix repart. En assaig «Romeo y Julieta» y «Ernani».

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyía Larra - Giménez - Abadía.—Avui a dos quarts de deu nit. Primer «Amor de amar». Segón, la comedia en 2 actes

LAS COSAS DE LA VIDA

Gran éxit de rialles. Demà dimecres «Las cosas de la vida». Se despatxa a Comtaduría.

TEATRE TIVOLI.—Avui dimars tarde, se suprimeix el Vermouth pera donar lloc als assaigs de «El rey se divierte». Nit a un quart de deu. Programa magnífic. Primer: 3 actes

La Comedianta

per Consol Baillo y Lino Rodriguez, que están eminents. Segón: éxit magnífic,

Travesura de amor

Dijous tarde Gran funció de Moda. Divendres estrena a Espanya del Vaudeville opereta en 3 actes «El rey se divierte» l'últim éxit a Berlin. Pintantse'l decorat y confeccionantse'l vestuari de «El rey negro».

Teatre Novetats

Gran companyía Cómic-Dramàtica de

RICARD CALVO | Primera Actriu **Lola Velazquez**

Avui dimars nit a un quart de deu. Primer: «Solico en el mundo». Segón: Reprise del hermós drama en 3 actes y en vers de don Josep Feliu Codina,

La Dolores

Divendres próxim, primera de Abono, Protectorado de la Federació Obrera. En assaig «Romeo y Julieta».

Eldorado.- COMPANYIA Avui dimars **Villagómez**

L'entremès, «Sangre gorda» y la nova comedia en quatre actes de grandiós éxit «Las murallas de Jericó», Dimecres, «Las murallas de Jericó». Divendres, estrena del drama caballeresc, original de Ambrosi Carrión, «Bernardo del Carpio», amb decorat y vestuari nous.

Gran Teatre Espanyol

Sindicat d'autors dramàtics catalans

Avui dimars a les nou, Vetllada de la Dependencia Mercantil. Primer: La xamosa comedia de l'Arnau.

LA MITJA TARONJA

y l'hermosa tragedia en un acte den Carrión.

Epitalami

Demà Esquerra Catalana. «Mossen Janot» y «¡Qui... compra maduixes!». Dissabte Homenatge a l'Albert llanas «D. Gonzalo o l'orgull del gec». Se despatxa a Comptaduría sens aument.

Teatre Apolo

Avui nit a un quart de deu, l'entremés «El agua milagrosa» y el drama en 5 actes y 11 quadros «Cristo contra Mahoma». Demà y tots els díes «Cristo contra Mahoma».

FRONTO COMTAL

Dos grans partits pera avui a les 4 y quart.
ROJOS: Chiquito de Eibar, Chiquito de Vergara.
BLAUS: Cazalis, Bristondo.
Entrada 1'50 ptes.
Nit a un quart de onze, partit extraordinari.
ROJOS Baracaldes, Li arraga
BLAUS Abando, Elola, Otegui.
Detalls per cartells.

Concerts

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Music-hall Parisenc de Primer Ordre

Grans concerts tots els díes Tarde y Nit per una important «Companyía de Varietès».

CONCERT - LA GRAN PEÑA - SANT PAU, 83

Tots els díes tarde y nit, grans concerts prenenthi part «La Cachavera».

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, devant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els díes tarde y nit, per una important «Companyía de Varietés».

Cinematógrafs

Gran saló cine Doré

Avui dimars hermosísim programa de cinematógraf y

4 Colossals Atraccions, 4

«Saldac» notable musical rey de la concertina. Comiat «Geo Courson» acróbata contursionista de primer orde. «Los Remeu» el més extraordinari. «Los Villapandos» acróbatas gomosos molt originals.
Demá día 3. Debut dels ballarins y cantants excéntrics

Gavilan Neira

El 7 debut, importantísim debut de la eminent cansonetista

PAQUITA ESCRIBANO

CINE DIANA

Avui dimars día de moda grans estrenes «Venganza del fabricante» «Amor y Boxeo» «A orillas del Orne» gran sensació «Saffo» «Cruel fatalidad» «La huelga de los mineros» «La valija de los indios» «Actualitats Gaumont núm. 48» y altres. Demà grans estrenes «Los mil» 1000 mts. Ambrosi. «En el abismo» 600 mts. Milano.

IDEAL CINE

DIA DE MODA

Grans estrenes «Eusebio teme el humo» «Lección de amor» El cajero del banco nacional» «Nueva fase de la guerra de los Balkanes» éxit «La venganza del fabricante» y «La carrera de la meta de oro».

DIORAMA Avui dimars dues estrenes «Eusebio teme al humo» «Indios incendiarios»

GÉNESIS DEL HOMBRE

y altres. Venta y lloguer de pelícoles

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els díes. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissaptes menú corrent y vegetariá.

Botlletí comercial

2 Desembre de 1912

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	28'41	.....
— xec	26'91	.....	26'91
París, xec	...	.....	6'70
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	86'85	.....	.....
— — — — B...	85'10	.....	.....
— — — — C...	85'05	.....	.....
— — — — D...	84'65	.....	.....
— — — — E...	84'40	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G. H.	87'50	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	101'45	.....	.....
— — — — B...	101'20	.....	.....
— — — — C...	101'15	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— — — serie A...	.....	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	.....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
Títuls Deute Mun. 1903-4-5	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	94'50	85'25	95'75
— — — 1907	.....	95'25	95'75
— — — 1910	.....	93'75	94'25
— — — 1912	.....	.....	.....
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908	.....	94'00	94'50
— — Mun. de Sarrià	.....	100'00	100'50
Emprèstit Diputació Prov.	102'75	102'50	103'00
Port de Melilla y Xa arines	.....	106'75	107'25

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona	81'75	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia	95'25	95'00	95'50
— esp. Alm. Val. Tar	94'82	94'65	94'85
— Osca a Fr.a, alt. lín.	.....	94'50	94'75
Mines Sant Joan Abadesses	.....	80'50	81'00
Tarragona a Barc. y Fransa	56'62	56'50	56'75
Madrid, Sarag. Alic., serie A..	103'09	102'75	103'25
— — — B..	100'50	100'50	100'75
— — — C..	94'87	94'75	95'00
— — — D..	93'56	93'35	93'65
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda	.....	53'00	53'50
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	.....	.....
— — adherides	77'00	76'85	77'15
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880	.....	49'50	50'00
— — — 1883	.....	49'50	50'00
— — serie G y H.	.....	78'75	79'25
Asturias, Gal. y León, 1.a serie	.....	.....	.....
— — 2.a hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco	.....	.....	.....
Madrid, Các., Port. serie 1.a	.....	103'25	104'00
— — — 2.a	.....	.....	.....
— — — 3.a	.....	94'50	95'00
— tots els cent. impars	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.a hipoteca	.....	.....	.....
— 2.a —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies	.....	97'25	97'75
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	97'00	97'50
— Barc. Elec.	.....	103'00	103'50
— —	.....	90'50	91'00
Companyia Transatlàntica	.....	94'00	94'50
Canal d'Urgell	.....	.....	.....
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	93'00	93'50
Comp. Gen. Tab. de Filipines	101'25	101'00	101'50
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	93 00	93'50
Port de Barcelona, emp. 1905	.....	.....	.....
— — — 1908	.....	.....	.....
— — Circul. 1909	.....	.....	.....
— — — 1910	.....	.....	.....
— — — 1911	.....	.....	.....
— — — 1912	106'50	.....	.....
Port de Tarragona	.....	104'15	104'65
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre	.....	92'50	93'00
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	97'75	98'25
Comp. Cotxes y Automòbils	.....	99'25	99'75
Siemens Schuckert, Ind. El c.	.....	100'50	100'75
Societat Valenciana Elec	100'00	100'50	101'00
Navegació y Industria	.....	91'50	92'00
Societat Carbons de Berga	.....	96'75	97'25

Accions

	Oper.	QUEDA Diner	Paper
Banc de Barcelona	66'00	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. *Rambla del Mig, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes	.....	.....
Alacants, ídem	.....	.....
Nords, ídem	.....	.....
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Cotons N/D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes pròxim	94'53	84'57
Alacants, ídem	93'40	93'25
Nords, ídem	99'65	99'75
Orenses, ídem	28'05	28'10
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	67'10
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons N/D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	6'20 p. 100
Isabels	9'20 —
Unses	8'50 —
Or de quatre durus	6'20 —
Or de un y dos durus	5'20 —
Dollars	9'20 —
Lliures esterlines	26'65 ptes.
Francs	6'30 p. 100
Marcs	130'25 —

Borsa de Madrid

Interior comptat	84'35
— fi de mes	84'50
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'05
— 4 per 100	94'88
Banc d'Espanya (accions)	456'50
Accions Tabacalera	297 ..
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents	41'50
— ordinaries	.....
— obligacions	.....
Francs	106'55
Lliures	26'88

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del Centro Algodonero de Barcelona

Liverpool, 2 *de desembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.a	3.a	Tanca
Disponible	7'06	....	....	....	....

Novembre-Desembre	6'78	...	...	...	6'72
Desembre-Janer	6'76	6'75	...	N.	6'70
Janer-Febrer	6'74	6'73	6'70	6'68	6'68
Febrer-Mars	6'73	....	....	....	6'67
Mars-Abril	6'71	6'70	6'68	6'65	6'66
Abril-Maig	6'71	....	....	....	6'65
Maig-Juny	6'71	6'70	6'68	6'66	5'56
Juny-Juliol	6'70	....	....	....	6'64
Juliol-Agost	6'66	6'67	6'65	6'62	6'62
Agost-Setembre	6'59	....	....	....	6'53
Setembre-Octubre	6'43	....	....	....	6'40
Octubre-Novembre	0'00	....	....	....	6'35

Alexandria 2, *de desembre*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Janer	9'91	9'91	9'87
Novembre	N.	9'91	9'89

Nova-York, 2 *de desembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.a	Tanca
Disponible	13'10	....	....	12'80
Desembre	12'56	12'41	12'43	12'24
Janer	12'68	12'53	12'55	12'30
Mars	12'78	12'66	12'63	12'35
Maig	12'70	12'53	12'56	12'36
Juliol	12'66	12'53	12'53	12'24
Agost	12'51	....	....	12'23
Setembre	00'00	....	....	11'60
Octubre	00'00	....	....	N.

Nova-Orleans, 2 *de desembre*

	Anterior Tanca	Avui 2.a	Tanca
Disponible	12 3/4	....	12 1/4
Desembre	12'74	....	12'41
Janer	12'78	....	12'47
Mars	12'85	....	12'51
Maig	12'94	....	12'61
Juliol	13'03	....	12'71
Agost	00'00	....	....
Octubre	00'00	....	....

Arribades als ports dels Estats-Units 103,000 bales en un dia, contra 82,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	201 a 203	194 a 196	191 a 193
Altres ports	... a ...	192 a 194	189 a 181
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas	188 a 190	185 a 187	000 a 000
Altres ports	186 a 188	184 a 186	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regás.

Dia 30 novembre

Els 100 kilos, fòra consums

Andalús, nou	de 123'90 a 130'00	pessetes
Tortosa	de 165'25 a 182'60	—
Borges	de 139'15 a 156'50	—
Baix Aragó	de 173'93 a 191'30	—

Mercat en tendencia a l'alsa.
Estació del Bogatell: Existencia .... 22 vagons
— — Arribades .... 4 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	8'50	pessetes cada un
— superfi	7'50	— —
La Trompeta	6'50	— —

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa Emili Gaissert y C.a, *carrer Princesa, 61.*

Havre, 2 *desembre*

Cafè (good average)	Obre	Tanca
Desembre	87'25	88'00
Mars	85'25	85'75
Maig	85'25	86'00
Juliol	85'25	86'00
Setembre	85'25	86'00

Sostingut.

Nova-York, 2 *desembre*

Cafè (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Desembre	13'42	....
Mars	13'82	....
Maig	14'00	....
Juliol	14'08	....

Sostingut.

París, 2 *desembre*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Desembre	30'50	....
4 Janer	31'12	....
4 Mars	31'62	....

Calma.

Hamburg, 2 *desembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Desembre	9'55	....
Janer-Mars	9'77	....
Maig	10'07	....
Agost	10'30	....

Calma.

Londres, 2 *desembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	9/11 3/4	....
Agost	10/2 1/4	....

Calma.

LLANA

Havre, 2 *desembre*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars	189'50	....

Ferm.

PEBRE

Havre, 2 *desembre*

Tellicherry	Obre	Tanca
Desembre	62'25	....
Mars	63'75	....
Maig	64'25	....
Septembre	65'75	....

Ferm.

METALLS

Hamburg, 2 *desembre*

COURE	Obre	Tanca
Janer	....	....
Maig	....	....

BLAT

París	
Desembre	27'80

DROGUES

Informació de la casa Viuda y Fills de G. Bosch y Travessa, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 2 desembre

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	34'50
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 ázoe	41'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/53 per 100 potassa pura	25'50
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 48/52 per 100 potassa pura	30'50
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'35
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'00
Superfosfa tcal òssos 13/15 per 100	11'00
Escories Thomas 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 puresa	72'00
Sofre en sacs de 40 kilos, el sac	6'50
— — 20 — —	4'30
— flor en sacs de 50 kilos, el sac	13'00

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

MEDICAMENTS EMERIN

SANG - URINARIES

Els ***Confits Emerin*** donen a les malalties urinaries l'estat normal, treuen y calmen instantàniament la cuissor y la frequencia de orinar, els únics que curen radicalment les ***Estreteses, Prostatitis, Cistitis, Catarros, Càlculs, Incontinencia de orina,*** etc. Una capsa de ***Confits Emerin,*** amb la deguda instrucció, pessetes 4'50.

El ***Roob depuratiu Emerin,*** immillorable reconstituient y refrescant de la sang, cura completa y radicalment les infeccions y totes les seves consequencies; ***dolors dels òssos, taques de la pell, herpetisme, raquitisme, neurastenia, diabetes, paràlisis, cefalalgia, dispepsia, atonía, debilitat de la vista, palidesa dels teguments, descoloració de les ungles, dolors de cap, neuralgies facials, palpitacions del cor, sofocació, digestió dificil, dificultat dels treballs intelectuals y musculars, laxitut, insomni, deliri, alucinació, inflò, edema,*** etc. Un frasc de ***Rob depuratiu Emerin,*** amb la deguda instrucció. pessetes 3'50.

De venda a Barcelona Centre d'Especialitats Farmacèutiques, Pelai, 9; Passatge del Crèdit, 4; Rambla de les Flors, 4; Farmacies: Rambla del Mig, 17; Princesa, 1; Escudellers, núm. 75, Drogueries. Rambla de Catalunya, 66; Moncada, 20, Rambla de Catalunya, 30, Moncada, 21

GRAN DESCOBRIMENT BOTÁNIC AMB EL

The Escocès

ESTOMACAL - ANTI-NERVIÓS - ANTI-EPILEPTIC - ANTI-NEURASTENIC

SE SERVEIX EN CAFÈS

Se ven en farmacies, drogueríes y colmados

Dipòsits principals: Princesa, 1; Passatge del Crèdit, 4; Rambla de les Flors, 4, y Comtal, 25

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES

ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & C.o, ENGINYERS

Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664

Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

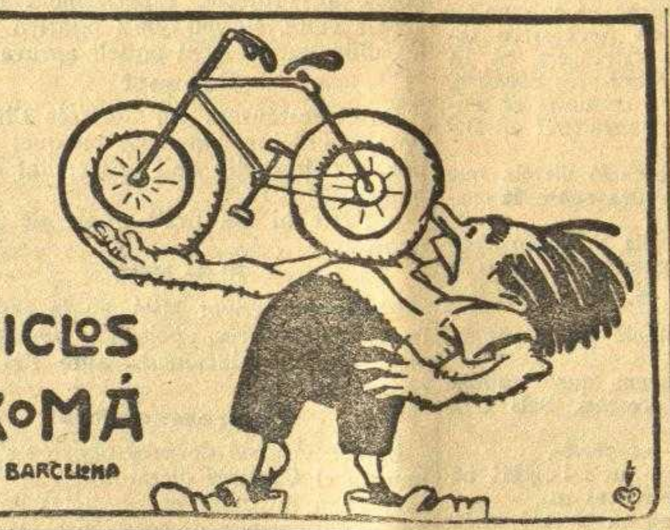

CICLOS SANROMÀ

BALMES 62 - BARCELONA

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primer

MARIN — OPTIC

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETES. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encàrregs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.
(ARCS, 3 JUNT A LA PLASSA NOVA)

DINER en 2.a hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

DINER en 1.a hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1½ per 100 al mes.

David Ferrer & Companyía - (S. en C.)

CALOR Moderns radiadors de vapor per gas.

FRED... Màquines frigorífiques y pera fer glas

FOC..... Bombes y material pera bombers.

AIGUA Instalacions pera aixecarne.

Carrer de Corts, núm. 586 - Barcelona.

Artritisme
Dolors
Reumatisme
Gota

Pertorbacions de la Circulació

CURACIÓ RADICAL

PEL

Depuratiu Richelet

PURIFICADOR REGENERADOR | ***DE LA SANG***

EN VENDA:

Totes les Farmacies y Drogueries

Dipositari general pera tota Espanya:

Don Francisco LOYARTE

Sant Ignaci Loiola, 9. — SAN SEBASTIAN

— Laboratori: L. RICHELET, a SEDAN (Fransa) —

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquesta remeia, que s'han curat amb ella persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses, senso lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NUMERO 54 cantonada al carrer de Sant Ramón.

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les dues de la matinada

Els ***vòmits, coragre, ardors, inapetencies pesadesa, bilis y dolors de l'estòmac, cintura y esquena, etcètera,*** desapareixen al següent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les ***dispepsies, gastralgies y catarros gástrics,*** com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya, **J. Uriach y C.a-Barcelona**